

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček. zavodil: Ljub-
ljana št. 11842, Praga čisto 78.180.
Vrem. št. 105.241.

JUTRO

Naročnina: naša mesečno Din 2.—
za izposojnino Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponovi 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 100.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Vodja španske revolucije pred sodniki

**Sodna razprava proti generalu Sanjurju — Državni
tožilec zahteva za generala smrtno kazen**

Madrid, 24. avgusta. r. Ob veliki nape-
tosti vse javnosti se je pričel danes pred
vojškam sodiščem v Madridu proces pro-
ti generalu Sanjurju, voditelju nedavnega
vojaškega upora. Razprava se vrši v mali
dvorani madridskega vrhovnega sodišča.
Že večeraj opoldne so se nastavili ljudje pri
vходу k sodišču, da bi si priborili dostop
k razpravi. Ker so se oblasti bale demon-
stracij, so izdale izredno stroge varnostne
ukrepe. Vse poslopje je močno zastraženo,
pri vходу pa vsakogar, ki je dobil dovo-
ljenje za vstop k razpravi, natančno pre-
iščejo.

Razprava se je pričela kmalu po 8. zju-
traj. Tik pred pričetkom so v dveh blin-
danih avtomobilih pripeljali obtožence.
Prvi je izstopil general Sanjurjo, nato pa
rezervni general Garcia Herrandi, podpol-
kovnik Emilio Esteban Infante, adjutant
generala Sanjurja, in kapetan Justo San-
jurjo, sin generala Sanjurja. Proti njim
se vrši skupni postopek, dočim bodo ostali
obtoženci sojeni posebej. V sodno dvorano
so bili pripuščeni samo novinarji, ki so
prispeeli skoro z vseh delov sveta, sorodni-
ki obtožencev in okrog 100 drugih ljudi.

Ob 8.25 se je pojavil sodni dvor pod
predsedstvom Martina Gomeza Fernande-
za. Sodni dvor tvorijo predsednik, šest
sodnikov in dva tajniki. Tožbo zastopa vr-
hovni državni tožilec Martinez Aragon.
Ob 8.30 je predsednik otvoril razpravo. V
dvorani je bila strahovita vročina. Čitanje
obtožnice je trajalo eno uro. Podrobno za-
sluševanje obtožencev se ni vršilo, ker so
bili vsi že ponovno zaslišani v preiskavi,
tako da so bili na razpravi prečitani samo
zapisniki iz preiskave. Le general Sanjurjo
je takoj v začetku razprave podal
kratko izjavo, v kateri je naglasil, da
prevzame vso odgovornost in krivdo nase
in da so bili vsi ostali obtoženci od njega
zapeljani. Tudi manifest na španski na-
rod je sestavil on sam. Zato prosi, naj so-
diho samo njega, ostale pa naj izpuste.
Ne čuti se krivega, ker je ravnal samo v
interesu države in naroda.

Takoj po končanem čitanju zapisnikov
je povzel besedo vrhovni državni tožilec,
ki je razčlenil obtožbo in označil dogodke
v Sevilli za vojaško revolucijo brez olaj-
ševalnih okoliščin. Za generala Sanjurja
je zahteval smrtno kazen, za ostale pa
najvišjo dopustno zaporno kazen. Nato so
začeli govoriti zagovorniki obtožencev.
Zagovornik generala Sanjurja je omenil,
da je general storil vse, kar je bilo v nie-
govi moči, da prepreči prelivanje krvi. So-
dišče naj upošteva njegove zasluge in naj
ga obsodi na ječo. Nato so govorili zago-

vorniki drugih obtožencev. Državni tožilec
je izjavil, da na njihova izvajanja ne bo
odgovoril. General Sanjurjo se je odrekal
sklepni besedi, drugi obtoženci pa so iz-
javili, da so srečni, da so ob strani glavne-
ga obtoženca.

Ob 14.20 je bila dopoldanska razprava
prekinjena.

Generalov zagovor

Madrid, 24. avgusta. AA. General San-
jurjo je imel pred sodiščem dolg zagovor.
Njegovo naspotje do vlade je nastalo
predvsem zato, ker vlada ni znala ščititi
vojske. Načrt za prekrat je pripravil že
več mesecev. Računal je s tem, da so bili
vojaški krogi nezadovoljni z režimom. Naj-
več nezadovoljstva je bilo v Sevilli. Tedaj
so mu tudi poročali, da se pripravljajo re-
volucija tudi v Madridu. Tako je 9. avgusta
prispeel v Sevillo s svojim sinom in s pod-
polkovnikom Infantom. Nato je Sanjurjo
pripovedoval, kako je odstavil civilna
oblastva in poveljnika garnizije, in kako
je odšel v vojašnico, kjer so se mu takoj
priključili oficirji. Njegov pokret ni bil
naperjen proti republiki, marveč le proti
vladi. Svoj manifest je razširil po časopisju
in radiju. Prav tako je dal prebrati vse te-
lefonske in druge zveze, ukinil je želez-
niški promet. Ves den je vladalo v mestu
viharno navdušenje, zvečer pa so nastali
dvomi in naslednjega dne je bil pokret na
tleh.

Sanjurjo je končno izjavil, da se ne spo-
minja več imen oseb, ki so sodelovale pri
pripravih za njegov upor. Prav tako ni bil
v nobenih stikih z dogodki v Madridu. Ne
spominja se, kdo naj bi bil vstopil v novo
vlado.

Kapetan Justo Sanjurjo, generalov sin, je
izjavil, da je ravnal iz sinovske dolžnosti.
**Pritisk delavskih organi-
zacij**

Madrid, 24. avgusta. AA. Opoldne je
vrhovno sodišče, ki sodi generalu Sanjurju
in njegovim tovarišem, prejelo spomenico
socialistične mladine, ki apelira na milost
sodnikov za generala Sanjurja. Če pa bi
sodišče izreklo smrtno obsodbo, bo socia-
listična mladina skušala doseči pomilo-
stitev. Opoldne so po madridskih pre-
dmetjih razdeljevali levičarsko napisane
leteake, ki so pozivali delavstvo, naj se
zbere okrog sodišča in zahteva točno iz-
vajanje zakona. Oblastva so nato poslala
na trg Las Salesas, kjer je sodna palača,
močne policijske oddelke.

Državni kongres jugoslovenskega učiteljstva

**Udeležuje se ga nad tisoč učiteljev in učiteljic — Pro-
gramatičen nagovor predsednika JUJ**

Beograd, 24. avgusta. p. Danes je bila
otvorjena v veliki dvorani nove univerze
redna letna skupščina Jugoslovenskega uč-
teljskega združenja. Navzočih je bilo nad
1000 učiteljev iz vseh delov države. Mini-
stra za prosveto je zastopal pomočnik Dra-
gomir Djordjević. Skupščino je otvoril pre-
sednik združenja g. Damjan Rašić. Pred
prehodom na dnevni red je bilo ob navdu-
šenih ovacijah sklenjeno, da se odlojšijo
vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in po-
zdravni brzojavki ministrskemu predsedni-
ku in prosvetnemu ministru. Nato je imel
predsednik g. Rašić daljši govor, v katerem
je obrtial smernice Jugoslovenskega učitel-
skega združenja. Poudarjal je med dru-
gim:

»Zavedajoč se svoje velike odgovornosti
pred zgodovino in pred narodom, moramo
delati vdano in neumorno. Naša naloga je,
delati na to, da spojimo vse slovenske sa-
moobnosti v jugoslovensko individualnost,
da zgradimo celino, v kateri bodo mogele
tudi še nadalje živeti vse pokrajinske, ver-
ske in plemenske posebnosti pod skupnim
imenom Jugoslavije. Vse, kar nas druži,
moramo spoiti.

Vzgoja mladine v jugoslovenskem duhu
pa predvsem zahteva, da je tudi učitelstvo
globoko prepajeno z jugoslovensko mislijo.
Naša učiteljska so vse preveč plemenska
in pokrajinska, tako po svojih profesijah,
kakor po učenjih. Vrhovni interes države
in jugoslovenske misli zahteva, da se to
stanje iz temeljev spremeni. Reforma se
mora izvršiti tako, da bodo učiteljska zdru-
ženja z internati ter da bodo obstajala samo
v prestolnici in v banovinskih mestih. Na
vsakem učiteljsku pa morajo biti tako med
dijavstvom, kakor med proforskim zborom
zastopana vsa tri plemena. Čim prej
se bo to zgodilo, tem prej bo dosežen cilj.

Treba bo pa tudi misliti na čim prejšnje
izenačenje učnih knjig. Od uedinjenja
sem so postale učne knjige trgovski pred-
met, kar ni bilo dobro.

Prav tako zahteva interes dobro vzgoje,
da dobi učiteljestvo stalnost. Stalnost ni le
dobrina za učitelja, marveč tudi za šolo.
Nebati se mora s prakso, da se lahko uč-
telj brez službene potrebe premešča tudi
sredi šolskega leta. Uveljaviti se morajo
zopet nekdanji predpisi, da je odpust uč-
telja brez pristanka prosvetnega sveta ne-
dopusten. To je zlasti važno za podežel-
ske šole, kjer je učitelj obenem tudi duša
vseh kulturnih in socialnih ustanov. Ra-
zlogi, ki so govorili svoječasno za ukinitev
stalnosti, so sedaj odpadle.

V svojih nadaljnjih izjavanjih je pre-
sednik Rašić nato orisal v velikih pote-
zah delo združenja in naglasil, da so bile
v preteklem letu vse sekcije zelo aktive
ter je število članstva naraslo za 4000.

Nato je pozdravil zborovalce zastopnik
prosvetnega ministra, D. Djordjević, ki je
želel skupščini obilo uspeha. Pri prehodu
na dnevni red je prišlo pri izvolitvi pre-
sedstva do malega incidenta. V imenu ne-
ke skupine je podal učitelj Blagoje Ristić
daljšo izjavo, v kateri naglašal, da je vse
učiteljestvo voljno doprinesiti svoje žrtve
za dosego skupnega cilja, da pa ni zado-
voljno z delom organizacije, ker ni v do-
voljni meri ščitila interesov učiteljstva in
je celo pristransko postopala. Ta izjava je
izzvala pri veliki večini viharne proteste
ter je prišlo do precej hudega prerakanja.
Naposled so se zborovali vendarle zopet
pomirili, nakar je bilo zborovanje po izvo-
litvi predsedstva prekinjeno ter se bo na-
daljevalo jutri, ko se bodo pričele razprave
o raznih stanovskih zadevah.

Državlanska vojna v Braziliji

Rio de Janeiro, 24. avgusta. s. Med
zveznimi četami in močnim oddelkom
upornikov iz Sao Paola, se je vršila
včeraj 37 ur trajajoča bitka, ki se je
končala z begom upornikov. Na strani
zveznih čet se je udeležilo boia okoli
10.000 mož. Kakor računajo, se bo v
okolici Copao Banita vnela v kratkem
nova bitka, ker so se uporniki v glav-
nem umaknili v ono smer.

Buenos Aires, 24. avgusta. AA. Položaj
v Braziliji je še vedno nejasen. Zdi se pa,
da so federalisti napredovali v pokrajini
Cunha. Konstitucijska št se se morali
umakniti po hudih izgubah.

Buenos Aires, 24. avgusta. AA. V Rio
de Janeiro sta snoči eksplozirali dve bom-
bi. Eksplozija naj bi bila znak za upor.
Vlada je upor preprečila. Dve osebi sta
bili ubiti, mnogi pa ranjeni.

Odlikovanje funkcionarjev Avtokluba

Beograd, 24. avgusta. AA. Odlikovani
so z redom Jugoslovenske krone 3. reda
Milan Bošnjak, industrijec in predsednik
zagrebške sekcije ter podpredsednik cen-
trale Avtokluba kraljevine Jugoslavije;
z redom jugoslovenske krone 4. reda Av-
gust Praprotnik, predsednik ljubljanske
sekcije in tretji podredsednik centrale
Avtokluba in dr. Ciril Pavlin, ravnatelj
vevških papirnic in podpredsednik ljub-
ljanske sekcije Avtokluba kraljevine Ju-
goslavije.

DELOVNI PROGRAM LETOŠNJEGA ZASEDANJA DRUŠTVA NARODOV

**Letos se skupščina DN sestane še le konec septembra — Na pro-
gramu so v prvi vrsti gospodarske zadeve — Nove volitve v svet DN**

Beograd, 24. avgusta. p. Po 1. čl. pravil-
nika o poslovanju skupščine Društva na-
rodov bi se moralo letošnje jesensko zase-
danje mednarodne ženske institucije pri-
četi 5. septembra. Letos pa je bilo odgo-
deno do 26. septembra, da bi bilo tako
delegatam posameznih držav, ki so včlanje-
ne v Društvo narodov, mogoče, da se po
mednarodni razorožitveni konferenci po-
vrnejo domov in pripravijo potrebno gra-
divo za sestanek Društva narodov. Društvo
narodov se bo na svojem letošnjem je-
senskem zasedanju bavilo s prečnimi go-
spodarskimi, političnimi in socialnimi vpra-
šanji, ki so se pojavila v poslednjih časih
svetovne krize, in prvi vrsti pa bo letošnje
jesensko zasedanje gospodarskega značaja.

Med najvažnejšimi gospodarskimi vpra-
šanji, ki jih bo obravnavalo Društvo na-
rodov v Zenevi, so gospodarska kriza in
njeni učinki na izmenjavo blaga med posa-
meznimi državami, gospodarsko zblžanje
evropskih držav in reševanje mednarodnih
gospodarskih sporov mirnim potom. Izmed
aktualnih finančnih vprašanj pridejo v raz-
pravo predvsem vprašanja o težkem po-
ločaju, ki je nastal v zvezi z deplacemen-
tom zlatih rezerv in rušenjem zlata valu-
te, nadalje problem o finančni podpori po-
sameznim državam v srednji in vzhodni
Evropi. Posebej bodo obravnavali vpraša-
nje o omiljenju nezaposlenosti s pomočjo
javnih del, ki naj bi se financirala z me-
narodnim kreditom. Kakor znano, so bili

Društvo narodov predloženi glede tega
vprašanja razni načrti. Poleg drugih je tu-
di naša država stavila celo vrsto predlo-
gov.

Izmed političnih vprašanj, ki bodo na
dnevnom redu jesenskega zasedanja Dru-
štva narodov, je važno predvsem vpraša-
nje o amandmanu pakta Društva narodov,
ki naj se dovede v sklad z Briand-Kellog-
govim paktom. Skupščina Društva narodov
je lani v tej zadevi sprejela sklep, da se
ustanovi poseben odbor, v katerem naj bi
bile zastopane vse članice Društva narodov
in ki naj soglasno pripravi tekst amende-
menta ter ga predloži letošnji skupščini.
Ker pa bi se delo tega odbora v marsičem
nanašalo na rezultate razorožitvene kon-
ference, ki ee, kakor znano, dosedaj ni
uspešno zaključila, se ta odbor sploh ni
konstituiral in bo zaradi tega bržkone tu-
di letošnja skupščina odgodila vprašanje o
tem amandmanu.

Poleg tega vprašanja bo večjega pomena
tudi volitev neustalnih članov Sveta Društva
narodov, katerim poteče letos mandat. Med
drugimi izpade iz Svea Društva narodov po
redu, ki ga je določila skupščina Društva
narodov leta 1926., tudi zastopnik naše dr-
žave, Namesto Jugoslavije bo v Svetu zasto-
pala Češkoslovaška kot reprezentant Male
antante. Sprito vstopa Turčije in Iraka v
Društvo narodov je nastalo tudi vprašanje,
ali bi bilo potrebno razširiti svet in spre-
meniti dosednji način volitev njegovega

članstva. Generalni tajnik Društva narodov
je že pozval vlade posameznih držav, naj
izrazijo svoje mnenje o tem vprašanju. Ker
pa doslej še niso poslale odgovora vse dr-
žave, je verjetno, da bo tudi to vprašanje
odstavljeno z dnevnega reda.

V zvezi z razorožitveno konferenco je
generalni tajnik Društva narodov po naro-
čilu Sveta zbral od zastopnikov tiska mne-
nja o sodelovanju tiska pri organizaciji mi-
ru. O tem bo poročal na letošnji skupščini.
Iznesel bo predvsem mnenje, kakršno je v
tem pogledu izrazila konferenca zastopni-
kov vladnih tiskovnih uradov iz raznih dr-
žav, ki se je vršila letos v Kodanju.

Generalni tajnik je končno razposlal tudi
posameznim ženskim organizacijam poziv,
naj stavijo konkretne predloge o sodelova-
nju žena v vprašanju moralne razorožitve
in organizacije miru. Predloge, ki so jih
stavile mednarodne ženske organizacije,
bo generalni tajnik v obliki poročila podal
na skupščini Društva narodov. Istočasno je
mednarodno žensko organizacijo konzultiral
tudi o problemu državljanskega žena, o
katerem je razpravljala tudi že lani skup-
ščina Društva narodov. Obravnavanje tega
problema se bo letos nadaljevalo.

Na dnevnem redu letošnjega zasedanja
so razen tega še razna socialna in higien-
ska vprašanja, kakor tudi vprašanja o re-
formi koledarja in stabilizaciji sedanjih
premičnih praznikov.

Papen se pripravlja na odkrito diktaturo

**Parlament bo razpuščen, preden bo mogel izreči vladi
nezaupnico — Pomirjenje s hitlerjevci je po beuthen-
ski sodbi izključeno**

Berlin, 24. avgusta. d. Smrtne obsodbe,
ki jih je izreкло sodišče v Beuthenu nad
petimi narodnimi socialisti, so še vedno
predmet in središče zanimanja vse politič-
ne javnosti v Nemčiji. Mnogo komentar-
jev je vzbudil oklic, ki ga je izdal Hitler
že predvčerajšnjim, ki pa so ga razne
agencije in listi objavili šele dva dni po-
zneje, a še tedaj v zelo omiljeni in skraj-
šani obliki. Ta poziv Hitlerja smatrajo za
javen poziv k revoluciji. Poziv končuje:
»S tem dejanjem je naše stališče do te
»nacionalne vlade« končevneljavno dola-
ženo. Pa naj nam pošlje nebo še tako trp-
ljenje in preizkušnjo, naš pokret bo ob-
računal tudi s to vlado. Papen naj le mi-
rno pošilja nad nas svoje krvave tribunale.
S pomočjo splošnega vsenarodnega upora
bomo strli tudi ta sistem in bomo kljub
vsem reševalnim poskusom odstranili iz
Nemčije vsak marksizem. Spričo te straš-
ne in krvave sodbe ima za nas življenje
samo eno vrednoto: borba in zopet borba!
Setev, ki bo vzklija iz krvave beuthenske
sodbe, se ne bo dala zatreti z nobeno kaz-
nijo več. Borba za življenje petih naših
tovarišev se je s tem pričela.«

V poučenih krogih zelo dvomijo, da bi
bilo po vsem tem sploh še mogoče sode-
lovanje s Hitlerjem. Mislilo celo, da je
Hitler namenoma izzval prelom pogajanj,
računajoč s tem, da bo mogel beuthensko
sodbo izkoristiti za vzporeditev revolucije
in za nasilno polastitev državne oblasti.

Papenova vlada je prišla zaradi tega v
dokaj neugoden položaj. Na eni strani je
izrečena sodba izvala hude notranje poli-
tične komplikacije, na drugi strani pa bi
prav tako pomilostitev obojencev lahko
imela za vlado neugodne posledice. Če bo
do na smrt obsojeni pomiloščeni, bo vsa
javnost smatrala to za kapitulacijo vlade
pred Hitlerjem. Če pa bo Papen, ki mu kot
državnemu komisarju za Prusko gre pra-
vica pomilostitev, pomilostitev odklonil, bo
s tem ustvaril nove mučenike narodnih
socialistov, ki bodo to seveda spretno iz-
koristili za propagando svojih ciljev. Zara-
di tega je Papen naročil pravosodnemu
ministru, da natančno prouči vse spis
sodišča in da zlasti ugotovi, ali so obsojenci
v času, ko so izvršili svoje dejanje, vedeli
za zasilno naredbo proti političnemu tero-
ru. Vsekakor zatrjujejo, da je pričakovati
odločitev šele v kakih desetih dneh. Smrt
na sodba pa se ne sme prej izvršiti, do-
kler prošnja za pomilostitev ni odklonjena.

Zdi se, da gre Hitlerju pred vsem za to,
da zavleče eventualno izvršitev smrtne
obsodbe do sestanka državnega zbora. V
političnih krogih sodijo, da je usoda dr-
žavnega zbora že zapečatena. Hitler bo ta
dopokde vsestransko izkoristil in izzval
najbrže že na prvem sestanku državnega
zbora dogodke, ki bodo onemogočili vsako
nadaljnje zasedanje državnega zbora, tako
da se ne bo mogel niti konstituirati in bo
vlada prisiljena, da ga razpusti ali pa še
pred konstituiranjem odgodi. S tem pa bi
vlada kršila ustavo in si naprtila tako von
greh, ki bi bil voda na Hitlerjev mlin.

Usoda državnega zbora

Berlin, 24. avgusta AA. Politični krogi
prihajajo čedalje bolj do prepričanja, da
bo novi parlament razpuščen, še preden
bo mogel izreči sedanjí Papenovi vladi svo-
jo strahovito nezaupnico. Državna vlada
bo raje predložila predsedniku republike v
podpis ukaz o razpustu državnega parla-
menta. Vprašanje pa je, kaj bo nato reklo
44 milijonov nemških volilk in volilcev, ki
bi morali letos še četrtič k volilnim žaram
Vladni krogi priznajo, da bi nemško ljud-

stvo razpis novih volitev sprejelo z veliko
nezadovoljnostjo. Zato se je pojavila mi-
sel, naj bi vlada razpustila parlament, nato
pa nekaj časa vodila posle brez parlamen-
ta. V tem smislu piše današnja »Frankfur-
ter Zeitung«, likt, ki je zvest zagovornik
demokratskih načel. List smatra, da je se-
danji položaj v Nemčiji tak, da bi morala
vlada opustiti misel novih volitev in vla-
dati brez ozira na stranke, ki sedaj ne
morejo sestaviti primerne parlamentarne
večine. Za ta primer pa bi bila po mnemju
lista na mestu vlada prave nacionalne
koncentracije. Nova vlada bi morala od-
ražati politična stremeljenja vseh delov
nemškega naroda in se ne bi smela nasla-
nati na skrajno desnico, kakor to dela se-
danja Papen-Schleicherjeva vlada.

Hitlerjevske demonstracije

Beuthen, 24. avgusta. AA. Šef genera-
nega štaba narodno socialističnih napadal-
nih oddelkov Rhöm je prispeel v Beuthen,
kjer je obiskal na smrt obsojene nar. so-
cialiste. Izjavil jim je, da bo nacionalno
socialistična stranka uporabila vsa sred-
stva, da prepreči izvršitev smrtne obsod-
be. Vodja nacionalno socialističnih od-
delkov v Sleziiji, ki ga tamosihe prebiva-
stvo smatra, da je glavni krivec neredov
v Beuthenu, Heims, je zbral pred sodno pa-
lačo v Beuthenu močne oddelke hitlerjev-
skih čet. Pri tej priliki so bile ponovne
demonstracije. Napadalni oddelki so peli
bojne pesmi in go grozili, da napadejo za-
pore. Policija komaj vzdržuje red in je
zahtevala ojačanja.

Nova pogajanja med Hitlerjem in centurumom

Berlin, 24. avgusta. g. Kakor poroča »Voe-
sische Zeitung« iz Stuttgarta, se vršijo tam-
kaj koalicijska pogajanja med centurumom
in narodnimi socialisti. Centrum zastopata
dr. Brüning, član pruskega deželnega zbor-
a dr. Grass in württemberski deželni pre-
sednik dr. Bolz. Za narodno - socialistično
stranko je prispeel v Stuttgart državosbornski
poslanec Gregor Strasser.

Mednarodni telegrafski kongres

Beograd, 24. avgusta. AA. V Madridu se
bo 3. septembra t. l. vršil mednarodni tele-
grafski kongres, na katerem se sestanejo
zastopniki držav iz vsega sveta, skupno
okrog 450 delegatov. Kongres je posebno
važen, ker bo izvedel enotnost telegrafije
in radiotelegrafije. Kongres bo sprejel me-
narodno konvencijo, ki ji bodo priključeni
pravilniki za telegrafsko, telefonsko, radio-
telegrafsko in radiofonsko službo. Sedanja
mednarodna telegrafska konvencija je bila
že l. 1885. sprejeta v Petrogradu, vsled čar-
je je že skrajni čas, da se z ozirom na
ogromni napredek telegrafije in telefonije
spremeni. Vaznejše mednarodne konvencije,
na katerih so se po vojni sprejemali in iz-
popolnjevali telegrafski pravilniki, so se
vršile v Parizu l. 1925., v Bruslju l. 1928. in
nazadnje v Washingtonu l. 1928. Na kon-
gresu v Madridu bosta našo državo zastop-
ala Dimitrije Zlatanović, višji svetnik pro-
metnega ministrstva in šef oddelka za tele-
grafsko in telefonsko službo ter Svetomir
Dragičević, referent za mednarodno tele-
grafsko službo pri tem odseku. Beograjsko
radio postajo bo na kongresu zastopal ma-
jor Fanau.

Agrarna konferenca v Varšavi

Varšava, 24. avgusta. s. Danes do-
poldne je namestnik ministrskega pre-
sednika Zawadski otvoril zasedanje
stalnega gospodarskega študijskega od-
bora agrarnih držav Srednje in Vzhodne
Evrope. Na konferenci so zastopa-
ne Bolgarija, Estonika, Madžarska,
Latvija, Rumunija, Češkoslovaška,
Jugoslavija in Poljska. Zawadski je v
svojem pozdravnem govoru naglašal
potrebo, da se najdejo sredstva in po-
ta za mednarodno pogodbo, ki naj bi
preprečila krizo.

Hitler pride v Avstrijo

Dunaj, 24. avg. AA. Današnji Wiener Mit-
tag« poroča, da je avstrijska vlada dovo-
lila Hitlerju potovanje v Avstrijo na dvo-
dnevno konferenco, ki jo bodo imeli 17. in
18. septembra avstrijski nacionalni socia-
listi.

Nocojšnja »Wiener Allgemeine Zeitung«
pa pristavlja k tej vesti po informaciji iz
vladnih krogov, da je Hitler postal nem-
ski državljan in da zato lahko vsak čas
prekorači avstrijsko mejo z nemškim po-
tnim listom in prispe na Dunaj. Na sestani-
kih na Dunaju pa bi mogel Hitler javno
govoriti le o politiki v Nemčiji. Z drugimi
besedami, v svojih govorih se ne bo smel
vmiščavati v avstrijske notranje zadeve.

V nasprotnem primeru pa bi morala av-
strijska vlada izvajati ukrepe svoje ne-
dnevne uredbe, ki jo je izdala v zvezi s
prihodom Hitlerjevega odposlanca Habi-
sta. Ta je na nekem shodu javno kritizir-
al avstrijske razmere in napadel avstrijs-
ko samostojnost in suvereniteto. Na po-
lagi te uredbe bi morale avstrijske oblasti
v podobnem primeru Hitlerja kratkoma-
liznati.

Kontrola premoženja politikov v Rumuniji

Pariz, 24. avgusta. AA. Iz Bukarešte po-
roča, da je posebna ministrska komisi-
ja sestavila načrt zakona o nadzorstvu nad
premoženjem uradnikov in politikov v
Rumuniji. Načrt bo v kratkem predložen
parlamentu v razpravo in sklepanje. Po
določbah tega zakonskega načrta bo nad-
zorstvo oziroma preiskavo o izvoru pre-
moženja posameznih uradnikov in politi-
kov izvedla sodna oblast po prijavi. Če bo
sodišče dognalo, da si je uradnik ali poli-
tik pridobil premoženje na način, ki na-
sprotuje zakonom, bo premoženje dotič-
nega uradnika in politika zaplenjeno, na-
znanilec pa bo prejel primerno nagrado.
Če pa se bo ugotovilo, da je ovadba brez
podlage, bo ovaduh kaznovan.

Dva ponesrečena prekooceanska poleta

Newyork, 24. avgusta. g. Norveška letal-
ca Solberg in Petersen, ki sta včeraj zju-
traj iz Newyorka startala za polet preko
Oceana v Oslo, sta se zrušila na zemljo na
poti v Harbour Grace blizu Darbis Harbour-
ja v zalivu Placencia. Po čudežnem na-
ključju sta ostala oba letalca nepoškodova-
na, letalo pa se je popolnoma razbilo.
Oba ameriška letalca Lee in Bochkon, ki
sta predvčerajšnjim startala z letališča Ba-
rella pri Newyorku za polet v Evropo in
so jih od tedaj pogrešali, sta danes po re-
žavnem in zelo nevarnem poletu skozi vihar
in megljo z znatno zamudo prispeela v Har-
bour Grace. Letalca sta sinoči v megli in
viharju izgubila orientacijo in sta se okoli
5. popoldne (11. ponoči srednjeevropskega
časa) odločila za prisilni pristank. Spustila
sta se blizu kraja Bourga na zemljo, se ne-
koliko odpočila ter nato startala dalje za
polet v Harbour Grace.

Iz Weimarja v Potsdam

Igra z nemško ustavo — Polom Hitlerjevega „pohoda na Berlin“ — Nevarnost junkerske diktature — Triumvirat Hindenburg-Papen-Schleicher — Taktika političnih strank

Berlin, 21. avgusta.

Težišče aktualne nemške politike se je preselilo iz Hitlerjevega tabora v krog baronske vlade. Sprememba se je izvršila tako korekcijsko, kot nepričakovano.

Vse je napeto pričakovalo Hitlerjevega prihoda v Berlin. Čele dni je držalo časopisje nemško in inozemsko javnost v napetosti o sestanku, ki ga bo imel Hitler s Hindenburgom. Kancelarstvo je bilo še najskromnejše jabolko, ki ga bo Hitler utrgal. V ozki krogi okoli Berlina so bile postavljene ne napadale čete rjavih bralov, pripravljene za udar, čim njihov vodja migne z mezinom. Druga izdaja „pohoda v Rim“ je bila napovedana.

Hitler je prišel. Toda prorok tretjega cesarstva je razočaran. Par odločnih in ostrih besed starega generala Hindenburga je zadostovalo, da se je junak-velikan skril za najmanj polovico. Nič ni bilo z vlado, nič s kancelarstvom, nič s cesarstvom. Povelje pruskega vojaka je zadostovalo, da je dal nemški duce napadalcem odločno dopust in obljubil vitezke borbe. Napadalcem odločno se odliči res na dopust in Berlin ni doživel pričakovanega napada. Cela afera se je končala kakor pravijo Nemci: wie das Hornberger Schessens. Pa še ved. Mrzli curek rezkega junkerskega sneha je vplival toliko, da je očividno upadel ves elan Hitlerjevih junakov, da je prejel celo grozovit meščanski klanje nedolžnih ljudi in uničevanje narodnega imena. Napovedane revolucije pač navedno ne doživijo polnih uspehov in tako je tudi nacionalno-socialistična doživljaja konec, ki ima najboljšo oznako v analogiji starega Simpliciusovega dovčija: „če bo dež, se preloži revolucija na prihodno nedeljo.“

Ne, Hitler ni Mussolini in Nemčija ni Italija. Takoj po eklatantnem neuspehu pri Hindenburgu je bila končana splošna napetost. Z oboroženo diktaturo Hitlerjevih „galskih“ vojnih trum se več ne računa. Za nimanje javnosti se je skoro bolj osredotočilo v politiko centroma, ki igra v sedanjih poslovanjih z oficijelno vlado brez dvoma prvo vlogo. Centrum dokazuje, da živi v njem še vedno precej tradicije starega „stara Windthorst“, ki je znal pri vsakem ognju skuhati svojo juho in ki je prišli čisto orjaki Bismarcka, da je moral računati z njegovim, telesno tako neznatno osebo.

Hitlerjevi so imeli še eno šanso. Da vzbudijo pozornost javnosti: parlamentarna demonstracija proti predstavljeni stasotni predsednici, komunisti Klari Zetkin. Toda vse kaže, da jim hočejo pokvariti roko sami komunisti, kajti čuje se, da jo stara dama, ki živi po pretrati večina v Moskvi, obola na malarijo.

Vse to se vidi in čuje, kakor opereta in dela vtis, kakor da se je krvava resnost položila umaknila mirnemu in treznemu razumevanju. Skoro se običaj današnje stanje kot nekaj oddih po dosledni vsakdanji poboljši in atentatih.

Ali resnična nevarnost, nevarnost za ustavo in svobodo Nemčije in tudi nevarnost internacionalnih zapletitav je ostala.

Po vsem sedanjem videzu je pač očitno, da ni pričakovati v danem položaju Hitlerjeve diktature. Diktatura v Nemčiji pa le še vedno na vidiku, v kolikor se facto ne obstoji že zdaj. In to je najnevarnejša diktatura, ki prihaja iz skrajne desnice, iz kroga pruskega junkerstva, katerega eksponent je baronska vlada g. von Papena in vomega ministra Schleicherja; obeh prefektor pa je stari Hindenburg.

Komsko kopito se je pokazalo že ob prvi obilnici sedanje nemške ustave. To židovito slavje so obhajali oficijelni zastopniki Papenove vlade s tem, da so označili

ustavo kot nevzdržno, kot nujno potrebno reparature. Program, ki ga je razvil za stopnik vlade ob priliki proslave, je tak, da bi ostalo ob institucij weimarskega ustavnega dela ubogo malo. Seveda pri tej preformi ne bo ostalo, ako se posreči za četek. Kajti Papen ne prorokuje zastonj, se svoj sedanj kurz najmanj štiriletnega trajanja. Za njim stojita državni predsednik in vsa oborožena moč države.

Nacionalistični krogi staropruske šole so temu razvoju več kakor prijazni. Dovolj značilna je najnovejša izjava enega glavnih vodij „Stahlhelma“ Wagnerja, ki se izrečno odraža ob Hitlerja in zatrduje, da bodo on in njegovi sledili odslej Hindenburgu. To je prvi javni odpad od Hitlerja, in verjetno je, da mu bodo sledili drugi in da vsa spristonevniška in seamoniška gesla prihajajo Hitlerju ne bodo koristila mnogo.

Kajti kar zdaj vidimo na obzoru, to je pobod stare historične kaste pruskih junkerjev. Hindenburg, Papen in njegovi baroni so kaj njihove krvi. Ta stara historična kasta, ki je nekdanj neomejeno obladala Prusijo in ustvarila hohenzollernsko nemško cesarstvo, čuti zopet jutranji zrak. Pokazala je baš zdaj politično pretkanost, kakor je lastna skozi generacije preizkušeni politikom, ko je izigrala celo Hitlerjevo vojsko in ji v odločilnem trenutku pokazala pred obraz železno pest. Igra je nevarna, gre za vse, in če ne bo partnerja, ki bo igri kos, že danes lahko zapojejo weimarski ustavi nagrobnički.

Kako si misli Papen nadaljnjo taktiko, je pokazal z izjemnimi odredbami v Prusiji, v državi in končno s Hindenburgovo grožnjo in rožljanjem sablje. Res je tu še parlament. Večina Papen nima, vsaj za enkrat ne. Ali pa bo parlament vztrajal in se mogel uveljaviti?

Centrum sicer vihti še vedno prapor ustavnosti in se na vsa usta protivi celo prezidialni vladi. Toda kar smo od njega vajeni, ima vedno v ognju tudi drugo železo in če se mu zagotovi primeren vpliv, bo rad prilil v svojo radikalno ustavnost precej vode.

Tu so še socialni demokratje. Držijo se pa v sumljivih rezervah. Res izdaja njihovo glavno glasilo „Vorwärts“ radikalne proklamacije. Toda če misli ostati pri besedah, stranki ne bo odšla usoda, kakor jo iz svoje zgodovine že pozna. Iz Weimarja v Potsdam ni nič dalje, kakor od ustave k socialističnim zakonom Bismarckove šablone.

Res svari „Vorwärts“ pred absolutističnimi ukrepi, res proglasa, da jbrav pravice ni domovine in da se bo delavstvu, ki se je v Weimarju sprizgajalo z ržavo, od njega zonet odvnilo, ako se mu vzamejo pridobitve pravice in svobode. Res obeta, da bodo predlagali socialni demokratji v prvi seji parlamenta nezaupnico vladi. Toda bod se ne bo odločil v parlamentu. Danes je položaj ta, da lahko zopet obvelja o parlamentu stara junkerska samozavest: ven pruski majtnant z desetiimi možmi, lahko užene ljudsko zastopstvo. Kdor se bo danes podal v Nemčiji v boj za Weimar, bo moral imeti še drugo orožje, kakor opozicijske govore. Socialdemokratska stranka to orožje danes še ima, ne ve pa nihče, kako dolgo še.

En tako kažejo znamenja, da se obrača Nemčija v premi črti nasproti Potsdamu, kjer jo pozdravlja nad hohenzollernskim gradom gloriola militaristične preteklosti njenega postanka. Ali bi ta razvoj prinesel narodu in državi srečo, ali bi zaljubil mir in srovo z njenimi sosedji, je več kakor dvomljivo. Zato prežvetja Nemčija v današnjih bližnjih dneih morda svojo najusodnejšo dobo.

Šanja, ki interesirajo slovenjčrski srez. Omenil je, da je tudi vprašanje povračila vojne škode pred svojo rešitvijo in sicer za vse oškodovane Primorce in Korosce brez razlike. Na res, da se bi pripravil zakon, ki bi se tika samo neklih vrst oškodovancev. Razpravljal je dalje o vprašanju izvoza živine, lesa in sadja. V teh težkih danah naših časih posameznik sam ne more nič bolj kot sploh nekaj prej pride posameznik do veljave samo v organizaciji. To velja predvsem za kmetijski stan Jugoslavije.

Kot drugi govornik je Josip Drofenik v živahnih in navdušenih besedah priporočal navzočim vstop v novo sedrjavno stranko. Predsednik sreske organizacije JRKD Šentjur je v lepih besedah tolažil, kako potrebne so krajevne organizacije, in je dal vsa potrebna navodila za ustanovitve krajevne organizacije. Takoj po shodu se je osnovala krajeva organizacija ter je bil izvoljen njen odbor.

Iz št. Janža so govorniki politični v Stari trg. Na prostem se je zbrala velika množica kmetovalcev, ki je izvolila župana Salamuna za predsednika shoda.

Poslanec dr. Vošnjak je najprej omenil, da Stari trg lahko ponosen na velikega slovenskega rodoljuba duhovnika Davorina Trstenjaka. V svojem nadaljnjem govoru je poleg drugega tudi povedal, da je nedavno predsedoval v Beogradu ustanovni skupščini Kooperativne za izvoz sadja; ta organizacija bo v največjo korist jugoslovenskim kmetom. V današnjih težkih časih je treba skupaj držati in današnji shod je pravi dokaz, da se politične razmere bolj šajo in da že piha sveži veter tudi po sre pod Urško goro in Pohorjem.

G. župan Breznovik iz Vrha je izročil narodnemu poslancu spomenico o stanju kmetijstva v slovenjčrskem srezu. Potem je navdušeno govoril g. Josip Drofenik in prosil navzoče, da z zdravim optimizmom gledajo v bodočnost. Predsednik sreske organizacije g. Šentjur iz Slovenjgrada je v toplih besedah priporočal organizacijo stranke. Po shodu se je konstituirala krajeva organizacija za Stari trg, Vrhe in Selo.

Naslednji shod je bil v nedeljo v priljazen Podgorju. Mnogoštevilni zborovali so z največjo pozornostjo poslušali g. dr. Vošnjaka, Josipa Drofenika in Ferdia Šentjura. Vprašanja izvoza živine, lesa in sadja so največje interesirala zborovalce. Po shodu so se govorniki še dolgo mudili v razgovoru s Podgorčani.

G. poslanec dr. Vošnjak bo nadaljeval svojo zborovalno turnejo prihodnjo soboto in nedeljo.

domačih besedah obnavljaval vsa vprašanja, ki interesirajo slovenjčrski srez.

Nar. poslanec g. dr. Bogumil Vošnjak je priredil v soboto in nedeljo štiri shode v slovenjčrskem okraju; vsi so bili izvrstno obiskani in volili so z največjo pozornostjo sledili poročilom g. poslanca.

V soboto zvečer je bil velik shod v Sokolskem domu v Slovenjgradu. V široko zasnovanem govoru je posl. dr. Vošnjak razpravljao o vseh vprašanih notranje in zunanje politike Jugoslavije. Poročal je tudi o delu naše delegacije na konferenci Interparlamentarne unije v Ženevi. Ko je govoril o naši zunanji politiki, se je dotaknil tudi imenovanja novega zunanjega ministra g. Bogoljuba Jevtića in podčrtal njegove velike možnosti in stvarno usposobljenost, ki jamčijo, da bo ta važni resor upravljan kar najbolje. V razmotrivanju o gospodarski krizi je izjavil g. poslanec, da bi po njegovem mnenju bilo potrebno najti druge vire dohodkov, kakor pa davek na sladkor in elektriko. Obdavi štadkor ki je v Jugoslaviji že itak slino drag pomena novo obremenitev širokih slojev prebivalstva. Pravi in odločni izhod iz zagate bi bil v uredbi monopola sladkornja in v razbitju mednarodnega in narodnega sladkornega kartela. Jugoslaviji je potreben vsak gospodarski načrt. Danes je glavni problem cen. To vprašanje pa ne bo rešeno, dokler ne bo imenovan nekak diktator za cene, ki bo imel oblast voditi pravilno in pravilno politiko cen. Zakon o zaščiti kmetov je potrjen v celoti državni ostri kritiki. Značilno je, da se ni tem tudi trdi, da nekatere zadruge eksploatirajo izjemno stališče, ki jim ga je zakon dal. Na vsak način je neprimerno, ako zadruge izkoriščajo tak svoj privilegij. Gospod poslanec je zaključil s pozivom, naj se lepi slovenjčrski srez vsa organizirajo v novi vse državni stranki.

Za posl. dr. Vošnjakom je govoril g. Josip Drofenik, bivši narodni poslanec iz št. Jurja ob južni železnici. V lepih besedah je poudaril pomen in važnost nove stranke, da žel za svoja izvajanja splošno pohvalo. Predsednik krajeve organizacije JRKD v Slovenjgradu g. Leopold Kovač je nato z izbranimi besedami zaključil zborovanje. Po zborovanju je bila odhodnica znanega sokolskega delavca br. Sovreta.

V nedeljo po prvi maši je bil lep shod pred cerkvijo v št. Janžu pri Dravogradu. Udeležilo se ga je več sto kmetovalcev iz št. Janža, Obškrca vrha. Može in Pamež. Predsedoval je shodu vrli starina, prejšnji župan g. Verdnik. G. poslanec je v poljudnih domačih besedah obnavljaval vsa vprašanja, ki interesirajo slovenjčrski srez.

Nar. poslanec g. dr. Vošnjak je najprej omenil, da Stari trg lahko ponosen na velikega slovenskega rodoljuba duhovnika Davorina Trstenjaka. V svojem nadaljnjem govoru je poleg drugega tudi povedal, da je nedavno predsedoval v Beogradu ustanovni skupščini Kooperativne za izvoz sadja; ta organizacija bo v največjo korist jugoslovenskim kmetom. V današnjih težkih časih je treba skupaj držati in današnji shod je pravi dokaz, da se politične razmere bolj šajo in da že piha sveži veter tudi po sre pod Urško goro in Pohorjem.

G. župan Breznovik iz Vrha je izročil narodnemu poslancu spomenico o stanju kmetijstva v slovenjčrskem srezu. Potem je navdušeno govoril g. Josip Drofenik in prosil navzoče, da z zdravim optimizmom gledajo v bodočnost. Predsednik sreske organizacije g. Šentjur iz Slovenjgrada je v toplih besedah priporočal organizacijo stranke. Po shodu se je konstituirala krajeva organizacija za Stari trg, Vrhe in Selo.

Naslednji shod je bil v nedeljo v priljazen Podgorju. Mnogoštevilni zborovali so z največjo pozornostjo poslušali g. dr. Vošnjaka, Josipa Drofenika in Ferdia Šentjura. Vprašanja izvoza živine, lesa in sadja so največje interesirala zborovalce. Po shodu so se govorniki še dolgo mudili v razgovoru s Podgorčani.

G. poslanec dr. Vošnjak bo nadaljeval svojo zborovalno turnejo prihodnjo soboto in nedeljo.

Avdijerica zagrebškega župana

Zagreb, 24. avgusta. n. Zagrebški župan prof. Krbek je bil včeraj na Bledu. Kralj ga je sprejel v avdijenco. Ko se je davi vrnil v Zagreb, je sprejel novinarje in jim izjavil: Moram vam povedati le toliko, da sem se čudil, s kolikim interesom in poznavanjem razvoja zagrebških komunalnih razmer spremlja Nj. Vel. kraj naša vprašanja in s kako veliko ljubeznijo čuva svoje kraljevsko mesto. V sedanjih težkih časih, v katerih se je znašla tudi naša komunalna politika zaradi splošne gospodarske krize, obstoja za naše mesto izredno svetla točka, to je močna zaščita in očitovska skrb našega velikega vladarja. Po sprejemu novinarjev, je odšel župan dr. Krbek na magistrat, kjer i vse dopolnje sprejmal stranke.

Neresnične vesti o zagrebških denarnih zavodih

Beograd, 24. avgusta. p. Trgovinsko ministvo objavlja: Zadnje dni so se širile vesti, da je več denarnih zavodov iz Zagreba zaprosilo za uveljavljanje 5. zakona o zaščiti države. Širjenje takih neresničnih vesti ustvarja zoper nesigurnost ter razburja občinstvo in slabo vpliva na normalno poslovanje denarnih zavodov. Zaradi tega ministvo za trgovino in industrijo kategorično izjavlja, da so vse te vesti neresnične in da razen Jugoslovenske uedinjene banke ni niti eden zagrebški denarni zavod vložil prošnje za uveljavljanje omenjenih zakonskih predpisov.

Sklicanje tarifnega odbora

Beograd, 24. avgusta. AA. Predsednik tarifnega odbora Josip Cugumec se po odobritvi prometnega ministra za 5. septembra ob 10. dopoldne sklical prvo sejo tarifnega odbora, ki se bo vršila v konferenčni dvorani beogradske industrijske zbornice. Dnevni red se je naslednji: 1.) poslovnik tarifnega odbora; 2.) volitev predsednikovega namestnika; 3.) volitev predsednikov strokovnih odborov; 4.) eventualni predlozi, in določitev prvega rednega sestanka odbora. — Vse predloge za tarifni odbor je treba poslati na ministarstvo prometa.

Grčija pred volitvami

Na Grškem so razpisane volitve za konec septembra in s tem je postavljen osnov za razbistritve notranje politične situacije, ki je postala v teku zadnjih mesecev prav neprijetna, včas celo napeta v opasni meri.

Seveda je tudi grškim notranje-političnim težavam poglavitni vzrok v silnih gospodarskih stiskah. Finančna kriza se je tu stopnjevala celo do tolike mere, da je morala država napovedati moratorij za svoje izomske plačilne obveznosti. Vodstvo državne politike se je šele po trdovratnih in zares požrtvovalnih poskuhi, najti drugo sredstvo, odločilo, da poseže po skrajnem sredstvu: odjel pa se gospodarska situacija pač še ni izboljšala.

Razen običnih stisk, ki terejo gospodarstvo dandanes pač v silerni državi, razen obič in skupnih vzrokov, ki so te stiske povzročili, imamo na Grškem še posebne težave in specielle vzroke. Mislimo s tem na zadevo z begunci. Vsega skupaj znatno čez milijon jih je pribežalo iz Male Azije; velika posojila, ki jih je dobila Grčija po posredovanju Društva narodov, so šele omogočila njihovo nastanitev. Toda z vsem tem si je nakopala država ejna bremena. Denarno posojilo z zapada nikakor ni bilo samo človekoljubno delo, marveč tudi zelo koristno gospodarsko podjetje, ampak dobiček prinašajoče — inozemstvo. Grki so dobili posojilo pod zelo neugodnimi pogoji, zapadnjaške banke prav dobro služijo pri tej kupitji, Grčija pa sedaj teruje skrb, ko mora pripravljati težke denarje za obrestovanje in vračanje.

Pri tem je posebno važno dejstvo, da je naseljen beguncem za državo kaj malo rentabilno podjetje. Nastanila je rojake iz Male Azije na domačih tleh. To je nacionalno delo in ne more biti dvoma o njegovi vrednosti, toda naseljevanje je bilo združeno z mnogimi melioracijskimi deli, osuševanjem močvirij, uvajanjem novih nasadov itd., kar nikakor ni enostavno podjetje in kar ne more že v nekaj kratkih letih prinesiti zaželjenega sadu. Zato ni čuda, da so mnoge kolonije manj produktivne, nego bi se moglo pričakovati, pri čemer pa ne smemo pozabiti še dejstva, da se je zelo mnogo beguncem naselilo po mestih, kjer se je njihova gospodarska produktivnost v dobi splošne krize še izdatno zmanjšala. Vse to je postalo usodno za gospodarsko moč Grčije še posebej, izven tega, kar po splošnih vzrokih slabi državo širom sveta.

Gospodarske težave pa se na Grškem in prav posebno prepletajo s političnimi in se z njimi komplicirajo na precej neprijeten način. Na Grškem se je prav takrat, ko so dospeli begunci, ustanovila republika. Težave pogojnega režima so tedaj hkrati težave republike; ali z drugimi besedami, pristaši monarhije, ki jih na Grškem nikakor ni malo, obdožujejo republiko za vse težave, ki jih mora prebivalstvo prenašati, zlasti v zadnji dobi. Zato postajajo monarhisti vedno bolj samozavestni in ofenzivni in nikakor niso hoteli z Venizelosom v vladno koalicio, v strahu, da bi jim moglo to vzeti veter iz jader.

Pred monarhističnim pokretom se je razburila tudi armada, ki se na Grškem rada vmešava v politiko. Podoba je, da je večina vojaških vodij odločena, da raje izvede državni udar in se kratkomejno polasti vlade, kakor da bi prepustila režim monarhistom, ki bi zmagali v volitvah. Na to razpoloženje se je naslonil tudi Venizelos v enem svojih govorov, ki ga je imel pred nedavnim in kjer se je izrekel, da je treba v takem slučaju zares izročiti vodstvo državne politike republikanskim močnim roki, to je, armadi. To je daleč segoče odločitev, ki nam je hkrati precej sumljivo znamenje, pričajoče, da je morala doba gospodarske krize močno diskreditirati med širokimi množicami volivcev republikansko stvar in da sam Venizelos računa z možnostjo, da bi koristi tega poželi monarhisti.

Volitve bodo tedaj zelo pomembne za nadaljnji razvoj Grčije in bi mogle postati v primeru neugodnega izida pričetek hujših notranjih homati.

Neuspeh Italijanov v evropskem poletu

Razen enega so se ponesrečili vsi italijanski tekmovalci. Zato je odstopil še zadnji

Turin, 24. avgusta. Z. Včeraj zjutraj med 6. in 7. uro se je pričela druga etapa evropskega krožnega poleta. Na rimskem letališču je startalo 31 letal. Med potjo do Firenze, kjer so morala letala zaradi kontrole pristati, se je letalcu Papani zgodila nesreča. Bil je prisiljen pristati v Grevu blizu Firenze.

V Turin sta prva prispela Nemca Seidemann in Massenbach. Blizu Albege se je po odhodu iz Turina ponesrečilo letalo italijanskega letalca Susterja. Pri letalu se je zlomilo krilo, Suster se je resil s padobranom, mehanik Muratori se je smrtno ponesrečil. Tako sta pri nadaljnjem poletu od sedmih italijanskih letal sodelovali le še dve.

Blizu Canessa, kjer je bila tretja kontrolna postaja, se je zgodila Italijanom nova nesreča. Na letališču se je tik pred pristankom pokvarilo letalo italijanskega letalca de Angellija in padlo na močvirnata tla. Pilot in mehanik sta ostala nepoškodovana. Četrta kontrolna postaja je bila v Lyonu. Tudi tu sta bila Seidemann in Massenbach prva. Sledil jima je Colombo. Med tem pa je italijansko letalsko minist-

stvo zaradi zaporednih incidentov odredilo, da se italijanska ekipa odpove nadaljnjemu tekmovanju. Nepoškodovano je ostalo le še Colombovo letalo. Ministrstvo je odredilo strogo preiskavo, ker je nastal sum, da so se letala pokvarila zaradi slabe konstrukcije.

Tekmovanje se je nadaljevalo preko St. Gallena in Bonna do Pariza. Seidemann je prispel v Zakluc komaj 10 minut pred zaključkom kontrolnega časa. Ostali letalci so prenočili v Bonnu, na poslednji kontrolni postaji pred Parizom.

V splošni klasifikaciji je bil Colombo na prvem mestu, na drugem mestu je bil Poljak Zwirko. Ker se je Colombo umaknil, ni izključeno, da bo poljski letalec zmagal v letošnjem evropskem krožnem poletu.

Pariz, 24. avgusta. g. Od davi od 8. zjutraj prihajajo na letališče v Orly nepretrgoma udeleženci evropskega krožnega poleta. Za nemškim letalcem Seidemannom, ki je prispel že sinoči, so danes priletele Nemci Matzembach, Marienfeld, Lusser in Morsik.

Premestitve učiteljstva

Beograd, 24. avgusta. d. Z novim šolskim letom so, večji del po lastni prošnji, premestili naslednji osnovnošolski učitelji in učiteljice:

Leon Dobnik iz Stranic v Slovensko Bistrico, Franc Golež iz St. Ilje k Sv. Trojici nad Mariborom, Marija Kožuh iz Dobrove k Sv. Jurju v Slovenskih goricah, Franc Ločnikar s Turjaka v Mavčice v kranskem srezu, Alojzij Lavrenčič iz Bevk v pisarni sreskega šolskega nadzorstva za ljubljansko okolico in pisarno prosvetnega oddelka banske uprave, Bogomil Medvedšek iz Trebelnega v Javorje v litiskem srezu, Adolf Sokol in Antonija Sokolova iz Kotel v Limbuš pri Mariboru, Marija Steblaj iz Tomišlja v Zg. Šiško, Angela Hafner iz Smatna pri Kranju v Sv. Lenart nad Laškim, Amalija Prevce iz Predoslja v Arčici pri Brežicah, Marta Ankele iz Krži pri Trzinu v Tepanje v konjiškem srezu, Rudolf Bratko iz Bleda v Cerknico v logaškem srezu, Helena Colnar iz Dokležovja v Predoslje pri Kranju.

Dalje so premesteni: Marija Dolenc s Planine k Sv. Marjeti nize Ptuja, Pavla Jakelj iz Starega trga v Inje v novomeškem srezu, Antonija Lenarčič iz Dobrove v Zgornjo Šiško, Ludvik Mašta iz Trdkove v Luče v gornjegrajskem srezu, Pavla Penko iz Dragatuša v Petrovo vas v črnomeljskem srezu, Ivan Perko iz Telč v Vrhopolje v kamniškem srezu, ravno tako Franica Perkova, Marija Soban iz Dragatuša v Dobličje v črnomeljskem srezu, Danica Vrančević iz Dobrovnika v Bojance v črnomeljskem srezu, Danica Gostinčar iz Dola v Svetli potok v kočevskem srezu, Dušan Baydek iz Brige v Leskovec pri Krškem, Rudolf Čehovin iz Radmočanec v Veliko Polano v dolnjenlenskem srezu, Vladimir Dermota iz Polane na Turjaku v kočevskem srezu, Maks Dominkuš iz Koprivnice v Ljutomer, Vida Hrišman iz Arčice v Bohinjsko Srednjo vas, Edvin Klement iz Sela v Železnike, Edmund Kmecl in Božena Kmeclova iz Pilštana v Dobovec v krškem srezu.

Dalje so premesteni: Franc Kramer iz Skalskega Cirkova v Skale, Jospina Lastić-Krivograd iz Mozirja v Guštanj, Josip Krizman iz Gornje Ponikve v Selnico pri Mariboru, Mihael Lenarčič iz Svetlega potoka v Naklo pri Kranju, Ana Lipovšek iz Sv. Jurja pod Kumom k Sv. Ani pri Trzinu, Josip Novčan od Sv. Marjete pri Ptuj v Laporje, Pavla Perper iz Ambrusa v Dobriču v novomeškem srezu, Vlacar Požar iz Most v Adlešiče v črnomeljskem srezu, Karl Prab iz Svetin v Majšperg, Ana Radanović iz Leskoveca v Sromlje pri Brežicah, Fran Sancin iz Sv. Barbare v Slov. goricah v Ptuj-okolici, Gabriella Skok iz Žiž v Šmartni pri Slovenjgradu, Ivan Štiber iz Turnišča v Kapele pri Brežicah, Andrej Stefanciosa iz Kuzme v Studence, Olega Tominc iz Bakoveca v Reko v mariborskem srezu, Marija Urbančič iz Gaberja v St. Peter v novomeškem srezu, Adela Vujčič iz Arčice v Studence-Ig pri Ljubljani, Miroslav Vihar iz Loke v Dolino v dolnjenlenskem srezu, Josip Virnik iz Tribuče v Velesovo pri Kranju, Gabrijel Lumbar iz Velesovega v Tribuče v črnomeljskem srezu, Natalija Zupančič iz Zgornje Šiške v Tomišelji v ljubljanskem srezu in Milka Kemperle iz Uličnja v Kapele v ljutomerskem srezu.

Upokojitve profesorjev

Beograd, 24. avgusta. p. S kraljevim ukazom so na predlog prosvetnega ministra upokojeni profesorji Jovan Demšar na moškem učiteljsku v Ljubljani, Peter Zmitek, profesor I. realne gimnazije v Ljubljani, Fran Mičič, profesor klasične gimnazije v Mariboru, Ivan Bajželj, strokovni učitelj na učiteljsku v Ljubljani, Emil Adamič, profesor na moškem učiteljsku v Ljubljani.

V avtu iz Londona v Indijo

Kalkuta, 24. avgusta. AA. Kapetan Bejon je prevozil v avtomobilu pot iz Londona v Kalkuto v krajšem času, kakor ga potrebuje za to pot parnik. 13.738 km dolgo progo je prevozil v 44 dneh.

Deputacije

pri predsedniku vlade

Sarajevo, 24. avgusta. d. Predsednik vlade g. dr. Milan Sršić je sprejel danes v ličiji razne deputacije. Najprej je bila pri njem deputacija vrhovne muslimanske cerkvene organizacije, za njo predsednik sarajevske vrhovne sodišča dr. Milivoj Simić, deputacija zveze gostinčarjev, kavarnarjev in hotelirjev ter še nekatere druge deputacije. Končno je ministrski predsednik sprejel glavnega urednika pariskega lista „Petit Parisien“ Henryja Barauda, ki se je zglasil pri njem v spremljevalcu francoskega konzula v Sarajevu Ivanjiševića.

Upokojeni gledališki umetniki

Beograd, 24. avgusta. p. Pri Narodnem gledališču v Ljubljani so upokojeni Leopold Kovač, Polonica Juvanova, Fran Rus, Fran Habič, Fran Mohorič in Josip Povha.

Škoda po toči v šmarskem srezu

Šmarje, 24. avgusta.

V dnevnem časopisju je bilo štiti zadnje čase iz raznih srezov opetovana poročila o vremenskih nezdah in hudih posledicah toče, tako v brežiškem kakor nedavno v mariborskem in ptujškem srezu. Naj mi bo dovoljeno opozoriti javnost, da je žal prizadet tudi naš šmarsko-rogosko-korjanski srez.

Ze suša sama nam je odvzela polovico pridekla in zlasti se bo poznalo pomanjkanje na krmi, kar bo hudo vplivalo na cene živine in bo naš ubogi kmet zopet prisiljen, da bo na milost in nemilost moral prodati svojo živino za vsako ceno. K temu smo 10. t. m. v osmih običnih šmarskega sresa imeli strahovito nevihto s točo, ki je padala okrog 17. do 18. ure nepretrgoma ter v običnih Tinsko, Sv. Stefan, Zusem, Dobje, Precečno, Planinska vas, Sv. Vid pri Planini in Slivnici do dobra pobila še vse omo, čemur je suša prizanesla. Prizadetih je nad 20 vasi in obine so škodo ocenile povprečno s preko 70 odst., kar znači torej, da bo kmet in vinogradnik jeseni ob svoje edino upanje in da bo na zmizo izročen hudemu pomanjkanju.

Kr. banska uprava je sicer za prvo najnujnejšo pomoč dodelila prizadetim občinam za najnujnejše prebivalstvo denarno pomoč, za kar se v imenu prizadetih posebno zahvaljujem g. banu. Obine so tudi storile svojo dolžnost ter katastrofi upravi po točenem spisku prijavile škodo, zaradi odpisa zemljarine, vendar pa je to le malenkostna pomoč in je treba še pomoči v semenskemu žitu in hrani, da se obvaruje hudo prizadeto ljudstvo preko zime gladu in obira. Pristojna mesta prosimo, da močno prizadetim občinam naklonijo svojo nadaljnjo pažnjo in pomoč.

Florijan Gajšek
član banskega sveta.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno, prehodno deževno, zmerno toplo. — Situacija včerajšnja dne: Slab antiklon prevladuje nad južnim in vzhodnim delom kontinenta, maksimum pa nad severnim Atlantskim oceanom in Skandinavijo. Depresija se je pojavila tudi nad južnovevropskimi morji. Jadranski minimum se je v zadnjih 24 urah ojačil. Barometriki pritisk je v splošnem padel za 0.1 do 0.5 mm, najbolj v južnem Primorju, najmanj v zapadni Hrvatski. Jutranje temperature, so ponekod v zapadni Hrvatski in južnih ter vzhodnih krajih države padle, v Primorju pa narasle za 1

Naši kraji in ljudje

Savinjska dolina v sezoni hmelja

Vsa dolina hlepi po dežju — Veliko povpraševanje po zeleni roži — Smrtna nesreča petletnega otroka

Na Groblju, na Jernevo.

Iz mirne oaze pod Rožnikom sem se pripeljal včeraj v razbeljeno Savinjsko dolino. 34° C v senci, v prah odeta drevesa ob cesti, da kar ni videti zelenja. Kakor da je jesen je vsa sežgana koruza, namesto kolenec dolgih storžev za pest dolge fige a redkimi zrni, kakor čeljusti starcev. Na korenje gre rja od suše in žege. Otavo spravila z velikega travnika na samotnem vozičku in še to so same šibke korenčeve brez žlahtnih trav in detelj. Po prodih je vse sežgano in se drobi rjava trava pod korakom, dreve je golo kakor ob Vseh svetnikih. Komaj za štiri prste visoka ajda medli v pripeki in ne more naprej v rasti. Repi bi okopavali, pa ne more zapčene grude motika. Že redki so neobrabi hmeljniki. Na zapadu stojijo kakor gore beli oblaki. »Ali bo kaj dežja?«, ugičajo ljudje, živina in rastje. Proti večeru se je stemnilo nebo. Po obeh straneh doline so divjale nevihte — po najbolj izsušenih prodih od Gomilke do Zalcia pa je komaj prah pokropila božja škropilnica. Danes pa se je zbudil sv. Jernej v meglenem jesenskem dnevu in kaže na deževje.

O hmelju naj kaj povem? Lepa je letos naša zelena roža. Ker je malo, ne gre zlepa od hiše. V hudi denarni stiski je marsikdo v naprej prodal nekaj stotov, da je za silo obul in oblekel družino. O dvajsetih dinarjih gredo govorice. V trumah od-

povedujejo zato hmeljarji po zakonu o zelenstvu te kupčije. Mnogi trgovci so dovolj uvideli, da obetajo tudi za to, že kupljeno blago višje dnevne cene samo, da dobi dovolj robe. »Trda je letos kupčija!« vzdihujejo nakupovalci, ko se pehajo za manj za blagom. Spet je kljubujoč nasmešek na licu naših hmeljarjev: »Le hodite za nami, saj smo tri leta mi oprezali za vami!«

Po 16 Din ga je dal vrbenški Jerač, po 20 Din gotovski Šmonač... gre od ust do ust. Čeprav so le male vzorčne vrečice, upanje je vendar, da prilazejo za vzorci še težke bale. Zalegla bo kupčija letos... Voznja za hmeljem je žal zahtevala večeraj tudi smrtno nesrečo. Znani trgovec iz St. Jurija ob Taboru g. Maks Cukala, ki trguje tudi s hmeljem se je vozil včeraj s svojim inozemskim kupcem g. Kaufmannom po hmeljski kupčiji. V St. Pavlu in v Dolnji vasi je kupil 25 stotov drugorazrednega blaga po 12,50 do 13,50 Din. Na potu domov mu je skočil iz gabra živje meje ob uradniški hiši prebolske tkalnice pod avto petletni sinček mizarja Alojza Petelinška. Avto je dečka zmečkal, da ni mogel g. dr. Tajnšek, h kateremu je g. Cukala takoj odpeljal ponesrečenca, nič več pomagati, ker je bil otrok že mrtev. Očividci in ugotovitve orožništva so si soglasni, da je vozil avto z zelo zmerno brzino in da ne zadene g. Cukala krivda za nesrečo.

Čudovišča Cerknškega jezera

Košnja jezerine s stroji — Prodiranje ekspedicije v Veliko Karlovico

Cerknica, 24. avgusta.

Na Cerknškem jezeru, ki je že v prvih dneh hude avgustovske suše popolnoma usahnilo, vlada sedaj za tujca nenavadno živahno vrvenje koscev, grabljic in vozničkov. Lastniki parcel v jezeru hite s košnjami in pospravljanjem »kravine«, ali, kakor jo v gorenjem predelu imenujejo, »jezerine«. Poprej, očitno pred vojno so morali ljudje ob pekočem soncu s največjimi napori komiti to prav ostru travno bilko. Letos pa so stopili v akcijo moderni poljedelski stroji, ki so z lahkoto in nekaj urah podrli velike komplekse jezerine. V nekaterih krajih okoli jezera, očitno na Loškem polju so prebivalci občutili že veliko pomanjkanje pitne vode, kajti dežja ni bilo že 6 tednov.

Ko je jezero začelo polagoma usihati, se je ob glavnih požiralnikih razvijalo živahno lovljenje jezerskih rib. Zakupniki ribolova v Cerknškem jezeru so skušali zabraniti lov prebivalstvu, ki se pa sklicuje na svoje stare, večstoletne pravice.

Vodna zadruga v Cerknici je letos tudi pokrenila akcijo, da bi dobila večje kredite za regulacijo znamenite Velike Karlovice in za projektirano osuševalna dela na jezeru. Vznikla je ideja, da bi se iz romantičnega »Zadnjega kraja«, ki ima obliko zaliva, kjer je jezero najgloblje in sega globoko pod gozdni Javornik, napravilo stalno jezero. To bi bilo v tujkoprometnem pogledu res prav važno.

Vodna zadruga je letos dobila le 40.000 Din kredita za najnujnejše dela. Zal je kri- za tudi tu prekrižala marsikatera potrebna dela. Partija delavcev pod vodstvom posest-

nika Jožeta Branisa iz Dolenje vasi je te dni izvršila le očistevalna dela v Veliki Karlovici.

Inspektor hidrotehničnega oddelka pri banki upravi inž. Lojze Hočevar je z nekaterimi jamarji in delavci-domačini od petka naprej pregledoval manjše jame-bruhalke, tako Ušivo loko, Suhadolc in Vranjo jamo. Ekspedicije so se med drugimi udeležili gg. Michler z Vrhnike ter Stravs in Dolar iz Logatca. Ekspedicija je v ponedeljek in včeraj poskušala na 3 čolnih prodreti globoko v tajinstveno Veliko Karlovico. Šolci, ki so jih morali na nekaterih ožinah in gričih spravljati s največjimi napori naprej, so prišli do 1700 m daleč v notranjost. Odkrili so 13 večjih in manjših jezer, največje je dolgo 130 m in premore vse čarobnosti podzemljanskega sveta. Vlovisi so tudi lep eksampler ameriške postvri. Ekspedicija je ostala neprestano 24 ur v podzemlju. Bila je dobro opremljena. Imela je seboj tudi telefonsko napravo.

Napoved se omenjamo, da je stopilo v aktualen štadij vprašanje ureditve raznih potokov in potočkov ter jame Golobine na Loškem polju. Vsakoletne pomladne in jesenske poplave povzročajo mnogim vasem obširne Stari trg ogromno škodo. Izdelan je že generalni projekt za regulacijo potokov in Golobine, kamor se steka vse vodovje doline. Stroški so proračunani na okoli 960 tisoč Din. Načrt v treh izvodih je hidrotehnični odsek že poslal starostni občini. Ta naj bi sedaj zaprosila pri sreskem načelstvu v Logatcu, da se uvede čimprej vodopravno postopanje.

Jamarji vabijo na Kališe

Ljubljana, 24. avgusta.

Gotovo so še v spominu Kališe nad Logatcem, kjer so jamarji pretekli mesec našli in izkopali ostanke diluvialnega nosoroga (Rhinoceros mercki) v znani Dolarjevi jami. Logaški jamarji so se sedaj priključili Društvu za raziskavanje jam v Ljubljani kot posebna logaška sekcija; načelnik te sekcije je sreski desinfektor g. I. Dolar. S še večjim navdušenjem, s novimi tehničnimi pripomočki in s tovariško pomočjo aktivnih jamarjev na Vrhniki in v Ljubljani nadaljujejo sedaj raziskavanja v preznimivi logaški okolici. Obilo dela je na tem še v premlato znanem kraškem svetu med Planino in Vrhniko. Nekje v neznanih globinah, v jamah, v strugah, v razpokah — kdo ve — teče in šumi v dolžini vsaj 9 km podzemski Ljubljanski, od katere poznajo jamarji le nekaj kvadratnih metrov stranskega rokava v Vranji jami. Še v spanju moti naše jamarje tajinstveno daljno šumenje neznane podzemske reke. Ne mirujejo, vztrajno iščejo. Kaj so že vse pretekli in v poskusih, posebno na Vrhniki Dosedaj brez zaželenega uspeha. Veliki upi, Gradišnica, Kališnica, Logarček,

brezna na Lanskem vrhu, so se izkazali za golufive. In edavno se je z njimi kruto pončevala sicer tako resna kraška priroda: brezno na Lanskem vrhu s tekočo vodo, ki ga je Putnik le zaslišno preiskal, so izgubili oziroma ne našli. Iskali so ga na osnovi starih načrtov nekaj dni in noči, preiskali vsa okolica, zaman. Mogoče je v teku 40 let, kar je bil Putnik v tem breznu, prerazlo zelo ozko odprtino kako drevo. Razočaranje je bilo tako veliko, da so jamarji že dvomili o resničnosti Putnikovih podatkov, seveda le za hip, drugi, bolj romantično navdahnjeni, bi hoteli pričarati njegovega duha za vodnika. Tako ali tako, enkrat jo bodo že našli. Čisto brezplodno pa to iskanje ni bilo, nasprotno, prineslo je bogato žetev novih dognanj o podzemskem Krasu.

Za nekaj časa so jamarji zapustili Lanski vrh, ker jih kličejo drugod še nedorečene naloge: Cerknško jezero, Križna jama, vodne jame na dolenskem Krasu, jame s še neodkritimi ostanke izumrlih živali. To nedeljo, 28. t. m., se pa zopet vrnejo na Kališe, izjemoma ne na delo, temveč k nepriljeni domači zabavi, ekromni veselici,

ki jo prirede na Kališah podjetni logaški jamarji.

Kališe so res košček raja sredi mračnih skalnih kraških gozdov. Nad razpokanim kamenjem je tam ostala še plast prav istega mehkega fliša, ki pokriva rodovitno vipavsko dolino. Nobene ostre skale ni tam, le prhka opoka, samo mehke zalite oblike, prijetno vzpeti sočni travniki, ponekod v dolinskih potočki z bistro vodo. In kaj je jurčkov v travli? V četrte ure so jih nabrali več kot dovolj za izdatno večerjo pošteno lačni mnogoglavni jamarjski družbi. Pozimi so Kališe idealen svet za smučarja. Tu kar pozabiš, da si na Krasu. Ob meji pečena se razklene strnjene gozd, na travnikih stoji le posamič drevesa najrazličnejših vrst in tvorijo v celoti nad vse prijeten naraven park. Takole je neki jamar označil Kališe: vsak dan bi sanjari pod drugim drevesom, ves dan, in če bi ostal tu dva tedna, bi mi tudi samemu ne bilo dolgčas. Z vrha Kališa (616 m) je prav lep pogled na obrobne gore.

Tu sem vabijo torej jamarji za nedeljo. Dostop ni težaven, iz Logatca prideš v eni uri, iz Garčarjeve v pol ure do edine hiše na Kališah. V nedeljo bodo čakali v Logatcu pri vsakem vlaku in avtobusu posebni vodniki, ki bodo spremili goste skozi kraške gozdove do Kališa. Kdor Kališe že pozna, bo gotovo rad prišel, tistemu pa, ki še ni bil gori, zares ne bo žal dneva, ali vsaj popoldneva. Logačani, ki po pravici visoko cenijo Kališe bodo gotovo vsi gori.

Za ta praznik se pripravljajo prebna presečenca. Omogočen bo obisk jam, ki jih je tu v bližini petnajst. Predvsem Kališka jama in Dolarjeva jama bosta za vsakogar prav lahko dostopni. Dolarjevo jama bo do videli obiskovalci še zadnjikrat v prvotni obliki, ker ji bodo pozneje prerodovni jamarji odnesli 2 m debeli strop. Kdor je prekomoden, da bi si ogledal jame same, jih bo mogel videti plastično v stereoskopskih slikah. Razstavljene bodo tudi najdbe iz Dolarjeve jame, veliki in zanimivi nosorogovi zobje; obetajo celo rekonstrukcijo nosoroga. — Ni treba še posebej naglašati, da bo dobro preskrbljeno za jed in pijačo, za godbo in ples in za mnogo zares domače in zdrave židane volje. No sme te misliti, da so jamarji neki temni ljudje, ki so veseli le tedaj, ko rijejo v globokih breznihih in zamazanih rovih? K pol resnemu pol vselemu razvedrilu za nedeljsko popoldne vabijo ravno v dneh, ko zboruje v Bad Aussee v Salzammergut združenje nemških jamarjev kar teden dni skupaj, ko se menjavajo s predavanji izleti v jame in koncertne ter družabne prireditve. V primeri s severnjaki so torej naši jamarji še skromni. Mogoče se pa iz logaške prireditve le razvije vsakoletni sestanek vseh naših jamarjev?

Čisti dobriček veselice je namenjen za raziskovalni fond logaške sekcije. Prav je, da malo podnemo naše požrtvovalne, ne sebične in idealne raziskovalce v Logatcu, da jim omogočimo čim uspešnejše nadaljevanje dela, se z njimi vred veselimo že doseženih uspehov in gotovo še veliko lepih v bodočnosti. Ljubiteljem kraške prirode še enkrat: na svidenje na Kališah to nedeljo!

Smrt otroka na letovišču

Podrobnosti o smrtni nesreči malega Toplikarjevega Marjana v Kraljevi

Ljubljana, 24. avgusta.

O tragični smrti malega Toplikarjevega Marjana v Kraljevi, o kateri je že večkrat »Jutro« poročalo, smo izvedeli še naslednje podrobnosti: Marjan si je v soboto zjutraj pri padcu zlomil roko. Fraktura je bila krvava. Vodstvo Doma Franje Tavčarjeve je malega ponesrečenca brez odloga, v teku treh minut, poslalo v sanatorij za tuberkuloze, ki se nahaja v neposredni bližini, in tamšnjo zdravnika je zlomljeno roko takoj dal v gips, obenem pa je dal Marjanu še injekcijo proti prisadu. Ker ni kazalo, da bi Marjan ostal v zdravilišču med jetičnimi, se je vrnil v dom in se zdravil v domači oskrbi. Ko pa se je njegovo stanje poslabšalo, je Dom zaprosil, da Marjana sprejmejo nazaj v sanatorij. Kar se je v ponedeljek zjutraj tudi zgodilo. Pa tudi v zdravilišču se ni bilo nič moglo bati, da bi nastopile kakšne hude posledice. Že v ponedeljek popoldne ob enajstih pa je Marjan na splošno presenečenje vseh umrl. Rana se je prišadila, zastupila se je kri. — Ker truplo človeka, ki je dobil injekcijo zoper tetanus, zelo hitro razpada, je zdravnik odredil, da se takoj zabije v krsto in čimprej pokoplje. Mati, ki je na brzojavko takoj prispela v Kraljevico, je lahko še enkrat videla svojega nesrečnega otroka. Potem pa se je v resnici v Kraljevi izvršil pogreb malega ponesrečenca. Toda ko je njegov oče pri mestni občini v Ljubljani izposloval, da se trupelce prepelje v Ljubljano, in ker se je

SCHICHTOV

RADION

pere sam

in-hitrejšje

in-belejšje

in preprosto
kakor A-B-C

RAZTOPI
Radion v mrzli
vodi

KUHAJ
v raztopini perilo
20-30 minut

IZPIRAJ
perilo najprej v gorki,
potem v mrzli vodi

JR 12-32

v Kraljevi slučajno mudil ravnatelj ljubljanskega mestnega Pogrebnege zavoda gospod Sapja, je bilo hitro poskrbljeno, da se truplo ekshumira ter se z avtomobilom Pogrebnege zavoda prepelje v Ljubljano. Mrtvi Marjan se jutri popoldne vrne v Ljubljano, ob pol treh popoldne pa se bo vršil pogreb iz kapelice Sv. Križa na pokopališču.

Kakor čujemo ob koncu poročila, Marjan ni padel z verande, temveč se je ponesrečil pri igri na dvorišču doma. Tam je postavljena lopa, pred njo stoji miza in otroci, ki letujejo v Domu Franje Tavčarjeve, so se vključili ponovnim prepovedim in grajam na skrivaj radi poigravali na ta način, da so skakali s te mize in se z rokami zagajali na drog, ki je povprek položen na ograjdu lope. Večjim in spretnjšim je ta igra pač lahko uspela, Marjan pa je bil za spoznanje premajhen, in ko se je pognal z mize, droga ni mogel doseči ter je nesrečno padel na tla. Tako je postal žrtev svoje lepe, k zdravju in solncu hrepeneče otroške radosti.

Priprave za umetnostno razstavo na velesejmu

Ljubljana, 24. avgusta.

Uprava ljubljanskega velesejma bo v okviru gospodarske prireditve »Ljubljana v jeseni« nudila obiskovalcem na ogled tudi umetnostno razstavo pod geslom »Žena v slovenski umetnosti«. Velja posebej poudariti to lepo gesto uprave velesejma v času svetovne krize, katero preživlja in občuti slovenski umetnik gotovo najtežje. Razpisanih je 6 nagrad, ki bodo gotovo privabile marsikatega slovenskega umetnika, da

pokaže narodu le lepoto svojega ustvarjanja. Udeležbo je prijavilo dosedaj že 29 slovenskih likovnih umetnikov. S tem pa še ni zaključen krog razstavljavcev in se pričakuje še večji odziv. Zadnji sprejemni termin je 28. avgust, ker bo naslednji dan že poslovala žirija, ki sestoji iz gospodov: Ivana Zornana, dr. Ložarja, dr. Stetela, dr. Dobide in aranježa Olafa Globočnika.

Predvidene so naslednje denarne nagrade: za najboljši slikarsko delo v olju 5000 Din darilo veleindustrija g. Avgusta Westna iz Celja; za najboljšo kiparsko delo 2000 Din; za najboljšo grafiko, akvarel, pastel, risbo 1000 in 500 Din, za najoriginalnejši ženski portret 2500 Din in za portret, ki bo od obiskovalcev ocenjen kot najboljši, 1000 Din. Poleg tega se izvede tudi loterija. Izmed vstopnic obiskovalcev se izžreba ena, in lastnik bo nagrajen za umetnino. Loterija in glasovanje občinstva se zaključijo 11. septembra zvečer.

Žirijo tvorijo v glavnem ugledni umetnostni kritiki in zgodovinarji. Tu bi kazalo izpopolniti vrzel. Po naši sodbi manjkajo v njej vsaj še dva ali trije umetniki, da bo žirija res kompletna. Imena mojstrov kakor so Vesel, Sternin in Tratnik, so vredna polnega zaupanja od strani najmlajše generacije do najstarejših naših likovnih umetnikov. Priznani so ne le kot umetniki, ampak so tudi moške, ki nekaj znajo in so nepristranski sodniki lepote in prijatelji vsakega zdravega napredka. Zapisali smo to v dobrem namenu, da bo uspeh razstave kar najpopolnejši. Vsekakor pa ponavljamo iskreno priznanje velesejski upravi, ki želi pokazati lepo in pravilno pot mecenom naše upodabljajoče umetnosti. Jene.

Izlet na Jadransko morje

Priprave so v polnem teku. Za največjo udobnost in za najprijetnejšo zabavo udeležencev izleta na Jadransko morje od 5. do 9. septembra je vsestransko poskrbljeno. Prijave za ta izlet so posebno številne iz dravske banovine, z našega juga in iz ceskoslovaške. Na parniku bo vladalo najlepše razpoloženje. Parnik bo ves okrašen z zelenjem, za razne zabavne igre bodo skrbeli člani umetniškega društva narodnih noš. Tik pred vhomod v splitsko luko bo na parniku bengalski ogenj in omljet. V Splitu so slavnostni sprejem izletnikov, ki bodo izstopili v narodnih nošah, zato naj izletniki vzamejo s seboj čimveč narodnih noš. Zadnji rok za prijave na ta izlet je 30. avgust. Prijave se sprejemajo na velesejskem uradu, izletniški odbor, v Ljubljani.

KULTURNI PREGLED

Beograjsko gledališče v novi sezoni

Beograd, 8. avgusta.

Uprava beograjskega Narodnega gledališča je selavila repertoar za sezono 1932-33. Sezona se bo pričela s 1. septembrom, in sicer z dramskim delom, litičev dramatičacijo romana Jakova Ignjatovića »Večiti mladoženja«.

Med nadaljnjimi domačimi dramatikami bo kot prvo uprizorjeno delo Branislava Nušića: »Mister Dolare, Ponavljal se ob Milana Begovića »Pustolov pred vratima«. Josip Kulundžić je dal novosti, ki za sedaj nosi naslov »Ne suviše svesti«. Od neznanega avtorja je prejel gledališka uprava po agenciji »Aulor« utopističen komad »Sreča A. D.«, ki ga je uvrstila v repertoar. Radoslav Vesnić je pripravil upravi novost »Putem iskušenja«, sprejeta pa je že Milivoja Predića »Džina«. Pripravlja se tudi dramska predelava Stankovičeva »Nečiste krvi«.

Ponavljala se bo Giure Jakšića »Jeliseveta, Janka Veselinovića »Gidoc in Starije Popovića »Pokondirena tikva«.

Kakor je videti, je uprava, kar se tiče domačega repertoarja, segla po izključno domačih avtorjih: hrvatski in slovenski niso našli milosti v njenih očeh, dasi se toliko govori in piše o izmenjavanju odrskih del med Beogradom, Zagrebom in Ljubljano.

Drugi slovenski avtorji so precej slabo zastopani. V načrtu je dramatizirani »Idijot« Dostojevskega in dramatizacija Katajevčevega romana »Defraudant«. Izvirno rusko odsko delo je samo M. Budakova »Zojkino stanovanje«. Čehe zastopa E. Konrad s »Kokli«. Iz poljskega nič. To se pravi, za sedaj ni določena nič, toda če se bo pokazala poznejša potreba dramskih predstav v večjem obsegu (v primeru, da bi se dajale predstave razen v opernem gledališču tudi še na drugem, začasnem odru), pa da imajo baje pripravljenih več čeških in poljskih dram.

Francoskih del je na repertoarju devet, in sicer: Hugo: »Rouiz Blasc, P. Feinold: »Grob pred slavočokom, M. Pagnol: »Fanny, M. Achard: »Ziviljenje je lep, J. Devai: »Gospodičar, C. A. Pigot: »Poteza srec« (začasni naslov), A. Birrabeau: »Zamenjarska neznost« (začasni naslov), L. Verne: »Banka Nemo« in M. Rostand: »Človek, ki sem ga umiril«.

Nemci: Goethejev »Faust«, Gerharda Hauptmanna »Pred sončnim zahodom« in Arneolda Zweiga. »Komedijska o podnaredniku Griše«.

Angleži: Bernard Shaw: »Cezar in Kleopatra« in Johnsonova »Valpina« (predelava St. Zweiga). — Italijani: Goldoni: »Sluga dveh gospodarjev«, — Španci: G. in M. Sierra: »Zibelka«.

Opera pripravlja kot prvo premijero Puotinjevo »Dekle z zapadac, Domači novosti

bosta J. Hatzejeva »Adel i Marac« in Boranovičeva »Strizeno-košenec. Kot tuje novosti se napovedujejo še Wagnerjev Tannhäuser, Mozartov Don Juanc in Straussov »Elopir«.

Baletna novost b Števana Hristića »Oridska legenda. Iz dosedanjega repertoarja se bodo letos ponavljale Puccinijeva »Turandot«, Čajkovskega »Pikova dama« in pa Wagnerjev »Der fliegende Holländer«.

Kakor se vidi, je repertoar beograjskega Narodnega gledališča za bodočo sezono pri krojen precej sedanjim »krizastim« razmeram. Ob začetku sezone ni niti dvoma, ali bo imela prestolnica v tej sezoni dva odra, ali pa se bo morala zadovoljiti samo z enim, »pri spomeniku«, odkar se je »manjše« preuredil v narodno skupščino. Kje bi našli zanj domestilost? V Delavski zbornici, v Kolarčevem Ljudskem vseučilišču ali kje drugje, je še nejasno. Zato je tudi repertoar nekako »mršav«, kakor pravijo Beograjčani in kakor je tudi zares. Precej »premršav« za prestolnico. —r.

Julij Betetto se vrača v domovino. »Münchener Tagblatt« je dne 22. t. m. priobčil kratek pregled o monakovski operni sezoni 1931-32. Z lepimi besedami se tu posvajajo od vseh odhajajočih. Posebno laskavega priznanja pa je deležen naš Julij Betetto. Kritiki dr. W. Z. piše med drugimi: »Tudi Julij Betetto odhaja v času, ko se je že povsem uživel v ansamblu. Njegova mnogostranska uporabnost, umetniška resnost in vna, pa muzikalna gotovost, so ga dvignile med

prve izredno upoštevane člane. Po zadnjem vtisku, ki smo ga dobili v njegovem pastiru v »Bettler Namenslose«, moramo njegov odhod iskreno obžalovati. Betetto se torej vrača, Poln novih visokih in doživljaj bo zopet glavni steber v naši operi.

Časopis za zgodovino in narodopisje priobčuje v 2. snopišču razpravo A. Wambrechtamerjeve in Fr. Kovačiča: »Planina in njeni prvi gospodarji«, dr. Fr. Sijanica stilo analizo slik znamenitega slovensko-štajerskega slikarja Janeza Andreja Straussa (s 13 posnetki na posebnih prilogah). Med Izvestij obavlja Janko Glaser doslej neznan zapis Prešernovega soneta o Ape- lu, kakor se je ohranil v Sloškovi zapuščini. Isti pisec nadaljuje svoje »Literarne predloge in pararele«. Josip Mravliak je prispeval nov članek v ciklu »Iz vuzeniške zgodovine«. V rubr. Slovsvo poroča dr. Fr. Vatovec o knjigi Slobodana Jovanovića »Vlada Aleksandra Obrenovića«, dr. Ivan Dornik o Ramovski »Dialektološki karti slovenskega jezika«, Frano Baš pa o Hribernikovi monografiji »Mesto Šostanj«. V Društvenem glasniku je objavljeno daljše poročilo o odkritju spominske plošče na Aškerčevem domu v Rimskih Toplicah in o delovanju pujskega Muzejskega društva. V prilogi se nadaljuje Sloškova korespondenca (stran 145-192). »Časopis za zgodovino in narodopisje«, edini znanstveni časopis, ki izhaja v Mariboru, toplo priporočamo.

Louisa Adamića »Smeh v džungli«, knjigo, ki je imela letos v Ameriki izreden uspeh, bo izdala zagrebška »Binoza« v arshohrvaškem prevodu. Izšla bo že v okto-

bru t. l. Ista knjiga izide tudi v slovensčini. Pripravlja jo Tiskovna zadruga v prevodu dr. Janka Stanka Lebn.

Beograjska književna afera Crnjanski - Bogdanović, ki je odmevala tudi v krogih slovenskih kulturnih delavcev, ni pozabljena. Pravkar je izšel v Zagrebu »Binoza« spis znanega publicista Stanka Tomašića: »Beograjska književna afera«, ki vsebuje zgodovino in teke polemične Crnjanski - Bogdanović, poročilo o sodni razpravi in tri poglavja z naslovi: »Domača ali tuja knjiga?«, »Nacionalistična ali socialistična knjiga, na zagrebškem terenu?« Spis Stanka Tomašića je simptomatičen tudi za novo iskanje ideoloških temeljev hrvaškega kulturnega nacionalizma.

Nova drama zagrebškega književnika, Z. v začetku sezone bo zagrebško gledališče uprizorilo domačo novitelo, tridejansko Miroslava Feldmana »Zec«. Dr. Miroslav Feldman je po poklicu zdravnik in je doslej sodeloval v književnih revijah pretežno kot pesnik.

Petronij v hrvaškem prevodu. Prof. Martin Kuzmić v Zagrebu je prevel in izdal v samozaložbi celotnega Petronija Arbitra. Njegovo delo »Satirae« je roman propadajočega Rima in je bil doslej v celoti preveden samo v nemščino. Odlomke iz tega latinskega romana, znan pod naslovom »Cena Trimalchionis« (»Poedina pri Trimalchionu«), smo dobili pred leti Slovenci v prevodu dr. I. Glonaria. Kuzmićev poskus v Petronijem je vsekakor zanimiva kurioznost v srbohrvaški prevodni književnosti.

**V LETU HLADNA
OVOMALTINE!**

je najboljša pijača za čas
dopusta 7757

vozgrajeni vozi čisti mimo Kraljevega hriba in Kopsi do izviru. Končna postaja telefona ne bo v planinskem domu, ampak v lovskem gradiču okraj izviru.

ka— Težavno spravljanje avtomobila iz prekada. Kakor smo poročali, je na Veliki smaren padel čez 30 m visoko skalno steno v Kamniško Bistrico avto nekega zagrebškega ravnatelja. Vzrok nesreče so bile prevelike zavore. V nedeljo jutraj so avto z veliko težavo potegnili iz struge na cesto, da ga prepeljejo v Kamnik in po železnici v Zagreb. Avto je težak 2200 kg, kar je težave pri prevažanju še povečalo. Najprej so ga s konji izvlekli po strugi Bistrice navzdol do nekoliko zložnejšega brega, kjer so ga potegnili s skripici na cesto.

ka— Tujski promet v juliju. V juliju je obiskalo Kamnik 180 tujcev. V to število so všteti vsi oni, ki so prenočili v Kamniku najmanj dve noči. Od prijavljenega števila tujcev je bilo 153 Jugoslovancev, po 8 Avstrijčanov in Italijanov, 7 Čehoslovakov in 4 Medžari. Obisk je precej slabši kakor lani, vendar pa glede na čas le zadovoljiv.

ka— Uspešen konkurent Ljubljani. Je kamniška Mlinščica. Iz nje se širi poleti strašen smrad. Na številne pritožbe in zahtevanje pa v petek ob pol 10. dopoldne na sresnem načelniku obravnava o tem pečem vprašanju, da se dožene vzrok in ukrene vse potrebno, da v bodoče ne bo več pritožb. Interesenti se vabijo.

Iz Trbovelj

t— Skrb za pevce Mladinskega zbora. Naši mladi pevci so se vrstili z morja sicer v najboljšem zdravju, vendar po morskem zraku in morski vodi nekoliko oslajeni. Da bo učinek letovanja popoln, skrbi sedaj odbor Mladinskega zbora za to, da dobe pevec vsak dan zadostno količino mleka in stroku kruha. Tako okrepitvi zbor prične z novim šolskim letom s študiranjem novih pesmi in s pripravo na koncerte za bodoče leto.

t— Obični kanal. Ze par dni je vdril in odprt obični kanal pred Fortjevo hišo. Odprtina je nevarna posebno ponoči, ko ugasnejo luči, in je nujno potrebno, da se jo pokrije.

Iz Hrastnika

h— Cesto pod Skalo pri Dolinški razširjajo in bo tako odstranjen tudi nevaren ovinek. Pri tem delu pridobijo gramoz bo cestni odbor porabil za posipanje ceste in se tako izvršuje to delo v dvojno korist.

Iz Novega mesta

n— V dvorani mestnega županstva bo v nedeljo občni zbor gremija trgovcev za okraj novomeški. Razpravljajo se bo o prenosovanju gremija, odobritvi novih pravil in o izvedbi obligatornega bolniškega in starostnega zavarovanja.

n— Dolenjskim poljedelcem je suša povzročila mnogo škoda. Sadeži so vsi oveneli, ajda je uničena. Več mladih studevec in potokov je usahnilo. V vaseh pod Gorjanci so izžrpani vsi vodnjaki. Ljudje teh krajev morajo dovažati vodo več kilometrov daleč iz Stopičev in Črmošnjic. Posestniki, ki imajo svoje domove v vzhodni Trski gore, pa vajo vodo iz Krke, ki je imela zadnje dni 27 stop. C, da je že konkurirala nekaterim toplicam.

n— Pastirji povzročili ogenj. Nedavni večer je bilo onaziti na Gorjancih velikarški žarene. Ob obronkih žumbarskih košenic v vzhodni Trdinovega vrha je bilo 50 kub. m bukovih drv, last dveh posestnikov iz Sekulčev. Pastirji so si tik ob skladiščnih napravah ogneli, da si spelejo bropir, pa je vsa skladiščna zgorela do zadnjega polena. Resno je bil ogrožen tudi gozd.

n— Konj ju je udaril. V žensko bolnico je bila pripeljana šestletna Slavka, hčerka krojaškega mojstra Alojzija Pirha iz St. Ruperta. Sosedov konj jo je udaril s kopitom v glavo in je dobila smrtno nevarno poškodbo. Šele po se je primerilo 20 letni dekli Volčjakovi Ljudmili na Ratežu. Konj ji je hudo poškodoval levo nogo.

n— Klanje goveda na domu. Naši kmeti-koli gospodari so v teh gospodarskih razmerah pričeli klati goveda kar na domu. Tako meso prodajajo posestniki po 6 din kg. Ta kmetstva iznajdljivost, ki se je rodila prihodnih težav, daje kmetu možnost, da svoje blago bolje vnove, kakor če bi prodal živinca mesarju, ki plačuje kar žive teže 1 do 1,50 Din. Poleg tega pa ostane posestniku še koža, ki jo potrebuje za predelavo v usnje.

Iz Ptuja

t— Živinski sejem 16. t. m. je bil zelo dober obisk in je bilo precej kupelj. Priznanih je bilo 134 krav, 66 telet, 143 ovov, 21 bikov in 91 konj, skupaj 455 glav. Prodanih je bilo 155 glav in za Avstrijo 29 konj. Za kg žive teže so bile naslednje cene: kravam 1-2,75, telcom 1,75-2,50, volom 1,75-3, bikom 1,50 do 2,50 Din. Konji so se prodali po 400 do 2800 Din. Na živinski sejem je bilo pripeljanih 127 prasev in 119 svinj. Prasce so se prodali po 60 do 150 Din za rillec, prolenki po 6-7 in debele svinje po 7-8 Din za kg žive teže.

Šolstvo

Pričetek pouka na osnovnih šolah. Po dosežanih razpisih se bo v ponedeljek 5. septembra pričel redni šolski pouk na vseh ljubljanskih državnih in privatnih šolah. Načrtno izjemno vpisovanje šolo-obveznih dečkov in deklic bo 1. in 2. sept. a 3. bo slovesna šolska maša z otvoritveno konferenco učiteljskega letosa. Letos se je ob zaključku šol vpisalo na vseh ljubljanskih ljudskih šolah 2100 dečkov in 1773 deklic, dočim lani skupno nad 4300.

Gremijalna trgovska šola. Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča, da bodo na gremijalni trgovski šoli popravni izpiti v ponedeljek 29. t. m. od 14. do 18. Kdor se ne bo javil v določenem času k izpitu, bo moral razred ponavljati. Vpisovanje v prvi letnik gremijalne trgovske šole bo od 1. do 7. septembra v pisarni Združenja trgovcev v Ljubljani od 8. do 12. in od 14. do 17. Vpisovanje v II. in III. letnik bo 5. septembra (ponedeljek) od 14. do 17. Vpisovanje bo le na predložitev zadnjega šolskega izpisa. Vsa učence ali učenke vplača v I. letnik 500 Din šolnine in 100 Din vplačnine. Šolnina za II. in III. letnik znaša 500 Din. Brez plačane šolnine ne bo nihče sprejel. Redni šolski pouk se prične v ponedeljek 12. septembra ob 14. Razredi, ki pridejo v poštev ta dan, kakor vsa ostala navodila na šolski deski.

Šolna in elektrotehniška delovodska šola v Ljubljani. Ker so se razširile vesti, da ne bo letos prvega letnika, obvešča di-

rekeja tehniške srednje šole v Ljubljani ponovno, da so ostali vsi šolski oddelki neokrnjeni in da se bo tudi v prvi letnik strojne in elektrotehniške delovodske šole v Ljubljani vpisovalo od 1. do 3. septembra.

Gospodinska šola »Mladik« v Ljubljani začne novo šolsko leto 1. oktobra. Vpisovanje bo v dneh 1. in 2. ter 29. in 30. septembra, vsakokrat od 9. do 12. v prostorih »Mladike« in ženske realne gimnazije na liceju. Notranje gojenke plačujejo za vsa oskrbo in šolnino mesečnih 900 Din. zunanje pa 450 Din. Večerni trimesečni gospodinski tečaj pa se začne 15. oktobra in bo vpisovanje pravčasno objavljeno. V internat »Mladike« se sprejmejo tudi učenke drugih šol in imajo prvotno oskrbo kakor tudi nemško in francosko konverzациjo. Plačajo mesečno 900 Din. Vse natančnejše informacije daje ravnateljstvo gospodinske šole, ki pošlje na željo tudi zadavne prospekte.

Pričetek šolskega leta na deški šoli v Škofji Loki. Ako ne bo naknadnih izprememb se prične novo šolsko leto 1. septembra. Ta dan se bodo vpisovali novi učenci. 2. septembra bo šolska maša in zatem blagoslovitev novega šolskega poslopja. 3. septembra pa bo pričetek rednega šolskega pouka.

Na državni deški meščanski šoli v Celju se bodo pričeli popravni izpiti v četrti 1. septembra ob 8. jutraj. Vpisovanje v vse razrede ob 2. in 3. septembra od 8. do 12. dopoldne. V prvi razred se sprejmejo učenci, ki so dovršili četrti šolsko leto brez slabe ocene in niso starejši od 14 let. S seboj naj prinese šolski izkaz in krstni list. Vsi učenci plačajo pri vpisovanju 0,50 pa prijavo, 5 Din za kolek in 20 dinarjev za šolski fond. Šolnino zaenkrat ni.

Sport

Nogometni derby

Prihodnjio nedeljo bo odigrala Ilirija svojo zadnjo, Primorje pa predzadnjo tekmo za letošnje državno prvenstvo. Čeprav rezultat tekme ne more spremeniti konca prvenstvene tabele, vendar vlada za domači derby precejšnje zanimanje. To bo borba za prestiž!

V tej tekmi je dana možnost obema moštvoma, da pokažeta svoje tehnične vrline in da odigrajo tekmo povsem fair. Običnost bo po daljšem presledku spet imelo priliko prisostvovati borbi Primorja z Ilirijo, borbi naših dveh klubov, ki sta se tako nesrečno borila v državnem prvenstvu. Tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu na igrišču Primorja, pričetek ob 17., ob 15.30 bo predtekma.

Sportno življenje v Škofji Loki

Loški sport, ki je v zadnjem času kazal znake pospanosti, se je pričel zopet lepo razvijati. Zadnje tri praznike smo videli v Loki lepe nogometne tekme, in sicer igre s SK Maršom iz Ljubljane, z Železnikarji in pa z moštvom SK Dunava iz Ljubljane. Vse tri tekme so Škofjeločani odlično v svojo korist, in sicer proti Maršu s 4:2, proti dijakom iz Železnikov z 10:3 in proti Dunavi s 4:0.

Višek sportne senzacije se obeta za prihodnjo nedeljo, ko bo imela Škofja Loka na letnem telovadišču Sokola prvo nočno nogometno tekmo ob svitu električne razsvetljave. Prireditev vzbuja v vseh vrstah loškega meščanstva izredno zanimanje. V goste pride odbojstvo moštvo SK Ilirije iz Ljubljane, sportniki, ki jih bo naše mesto brez dvoma sprejelo z vsemi simpatijami. Na to tekmo se Loka pridno pripravlja, meščanstvo pa toplo vabimo, da pohiti 28. t. m. zvečer na sportno igrišče. Pred tekmo, med odmorom in tudi po tekmi bo igrala v Zvezdi godba Škofjeloških gasivcev. Vstop k tekmi je sicer prost, vendar se gledalci prosijo, da s prostovoljnimi prispevki čim izdatneje podpro blagajno. Vsaka tekma je vezana z znanimi stroški in to naj publika upošteva. Razen tega naj se občinstvo vede mirno in dostojno in ne vpliva z neumestnimi opazkami na potek igre!

Škofjeloški sportnikom želimo v njihovih resnih stremiljenjih mnogo napredka!

Odločila nogometna tekma. V nedeljo 28. t. m. ob 16.30 se bo pričela na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« četrti odločilna nogometna tekma med SSK Celjem in celjskim Atletiki za vstop v podsavezno ligo. Prvi dve tekmi sta se končali neodločeno s 3:3 in 2:2 v tretji tekmi, ki se je vršila zadnjo nedeljo na Glaziji, pa je zmagal SSK Celje v razmerju 2:1. Za nedeljsko tekmo vlada veliko zanimanje, saj bo odločila, kdo bo zastopal celjski nogomet v podsavezni ligi. Želimo, da bi LNP za nedeljo zopet delegiral tako dobrega sodnika, kakor minulo nedeljo.

Službene objave LHP. Za nedeljo 28. t. m. se določijo pokalna tekma Svoboda: Borec, sodnik g. Zupan. Poziva se SK Svoboda, da javi pravčasno podsavezu, na katerem igrišču in kdaj se bo tekma vršila.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes ob 18.15 trening na dva gola za skupini III-IV, jutri za skupini I-II. Sestava skupin je objavljena v garderobi. Sestane rednega članstva sekcije bo danes ob 18.30 v klubovi sobi v »Evropi«; potrebna 40 polnoštevilna udeležba.

Kolesarska sekcija ASK Primorja vabi vse svoje člane na važen sestanek, ki bo drevi ob 20. v restavraciji »Zvezda«. Prosi se polnoštevilna udeležba in točnost! — Tajnik.

TSK Slovan. V petek 26. t. m. obvezen trening na igrišču ASK Primorja ob 18. dalje: Zavri I. in II., Marchič I. I., Grm. Ključec, Slegel, Uhan, Lipovšek I., Thuma, Štrebotnjak in Poljšak. V soboto ob 20. redna odbojstva seja. Zaradi važnosti dneva, nega redna prisotnost obvezna.

SK Svoboda, Ljubljana. Danes obvezen trening na igrišču Primorja ob 17. za vse nogometase.

Svoboda, Zalog. V nedeljo 28. t. m. ob 15. prijateljska tekma proti I. moštvo in rezervi Diska. Postave: I.: Jože, Bohon I., Ambrož, Sabec, Kocijančič, Tomažič, Za. vršnik II.: Peca, Jaka, Vendel, Hans. — II.: Butara, Škrj, Završnik I., Taurer I., Taurer II., Bezaj I., Čermelj, Rožek, Bohon I., Markič, Mejač. Vsi navedeni, kakor tudi ostali igralci rezerve se morajo javiti na igrišču pol ure pred pričetkom svoje tekme. Jutri v petek trening ob 18. uri; po treningu strogo obvezen sestanek zaradi gotovanja v Domžalah in Kranju (dne 4. sept.).

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina v juliju

V juliju se je naš izvoz ponovno skrčil, tako da je pripravljen padel celo pod 200 milijonov Din. Čeprav je tudi uvoz padel pod 200 milijonov in je pasivnost trgovinske bilance v tem mesecu manjša nego je bila lani, vendar je ponovni padec izvoza prav nerazveseljav pojav. Naš izvoz je v preteklem mesecu padel po vrednosti na eno tretjino izvoza v normalnih razmerah. Edina tolažba nam je še dejstvo, da je bil tudi drugi leta izvoz do konca julija slab in da se normalno v avgustu z nastopom izvozne sezone naglo dvigne.

V juliju smo izvozili 175.760 ton (lani v juliju 255.308) v vrednosti 172,2 milij. Din nasproti 351,3 milijona Din v istem mesecu pretek. leta. Zmanjšanje izvoza znaša torej po količini 31,2%, po vrednosti pa 179,1 milijona Din ali 51,0%.

Tudi naš uvoz se je v juliju precej skrčil, in sicer na 83.268 ton (lani v juliju 100.786) v vrednosti 199,1 milijona Din nasproti 388,1 milijona Din v lanskem juliju, tako da znaša nazadovanje po količini 17,4%, po vrednosti pa 189,0 milijona Din ali 48,7%.

Naša trgovinska bilanca je bila v juliju pasivna za 26,9 milijona Din, dočim je v istem mesecu pretek. leta znašala pasivnost 38,8 milijona Din. Razvoj naše zunanje trgovine v prvih 7 mesecih tek. leta je razviden iz naslednjih števil, ki nam kažejo mesečno gibanje izvoza in uvoza ter salda trgovinske bilance (v milijonih Din):

	Izvoz	Uvoz	Saldo
januar	218,3	298,2	- 9,9
februar	203,7	229,4	- 25,7
marec	212,7	246,4	- 33,7
april	271,0	248,9	+ 22,1
maj	219,8	234,6	- 14,8
junij	246,7	202,9	+ 43,8
julij	172,2	199,1	- 26,9

Jan.-julij 1932 1554,4 1580,5 - 45,1
" 1931 2667,2 2960,7 - 293,5
" 1930 3876,3 4055,5 - 179,2
" 1929 3610,4 4384,2 - 773,8
" 1928 3150,8 4416,9 - 1266,1

V prvih sedmih mesecih tek. leta je znašal naš izvoz komaj 58% lanskega izvoza in komaj 40% izvoza v leto 1930. Naš uvoz pa se že od 1. 1928, vsako leto zmanjšuje in je padel na 54,5% lanskega uvoza in na eno tretjino uvoza v leto 1928. Sveda sta izvoz in uvoz po količini v manjši meri nazadovala, kaliti - precejšen del nazadovanja vrednosti izvoza in uvoza je pripisati tudi padcu cen. Po količini je znašal naš izvoz letos v 7 mesecih 1.259.300 ton, to je za 33,3% manj nego lani v istem razdobju.

Glavni predmeti našega izvoza v juliju so bili: pšenica (6,5 milijona Din), tobak (2,7), konoplja (2,8), konji (1,7), goveda (3,2), svinje (2,0), drobnica (1,4), perutnina (5,6), sveže meso (5,9), jaja (11,5), sirove kože (4,4), drva (2,8), gradbeni les (82,2), oglje (1,2), izdelki iz lesa (2,4), ekstrakti za strojenje (2,2), soda (1,9), cijanamid (0,8), cement (6,1), baker (22,9), rude (8,1).

Glavni predmeti našega uvoza pa so bili: bombaž (4,2), bombažno predvilo (12,8), bombažne tkanine (12,1), volna (0,8), volneno predvilo (8,9), volnene tkanine (6,5), svilen predvilo (5,3), svilene tkanine (0,8), železo (3,1), železna pločevina (1,7), cevi (2,6), želez. material (2,3), razni predmeti iz železa (10,7), bencin (1,4), mazilno olje (1,4), nafta (1,9), sirove kože (2,5), usnje (1,7), steklo (1,3), premog (9,5), oljni plodovi (5,7), stroji in aparati (13,1), elektrotehnični predmeti (7,3), prevozna sredstva (2,6), organske barve (3,7), izdelki iz porcelana (1,4).

Cene hmelju se dvigajo

Zalec, 24. avgusta. Trgovina zeman povprašuje po hmelju po 13 do 15 Din za kg. Le v redkih primerih pride po teh cenah do kupčije za manjše količine. Hmeljarje krepijo v vztrajnosti obupna poročila o letini na Češkem in v Nemčiji. V Nemčiji plačujejo za slebše blago 26 Din. Za konec tedna je pričakovati splošno ofenzivno trgovino po cenah, ki bodo odgovarjale svetovnemu položaju. Kakor doznavamo, je trgovina v splošnem dobro založena z denarnimi sredstvi za nakup in se od te strani ni bati kakih ovir.

Celje, 24. avgusta. Hmelj je po večini že obran. Iz Češke slovaške je danes prispelo prav neugodno poročilo o češkem hmelju. Predsednik nemške sekcije češkoslovaškega združenja hmeljarjev g. Schober je ugotovil, da je 75 odstotkov žateškega hmelja porjavelo. V Zalecu so začeli hmelj pred časom obrabiti. Schober pravi, da se je pojavila peronospora v vseh žateških hmeljskih nasadih. Glede na to poročilo bo treba potakati, da se uredijo cene na Češkem, ker prihaja svinjski hmelj na svetovnih tržiščih v neposredno konkurenco s češkim. Gotovo pa je, da bo dosegel naš hmelj enake cene, kakor češki. Na Češkem so že kupili nekaj hmelja, ki ga plačujejo po 17 Din za kilogram. Vprašanje je, ali bodo na Češkem sploh obrali ves hmelj, ki je postal rjav. Če se to ne bo zgodilo, je pričakovati, da se bo izvrstno blago z lepo zeleno barvo in bleskom, kakršnega je letos pridelala Savinska dolina, še podražilo. Cene se bodo stabilizirale najbrž šele po končanem obiranju v Nemčiji in na Češkem. Gotovo bodo višje, kakor so danes, če bo izpadel dober pridelka velik, kar je pričakovati zlasti glede češkoslovaškega hmelja. V Savinski dolini so zadnje dni prodali šele okrog 150 stotov novega hmelja po ceni 13 Din in tudi več za kg. Cene pa polagoma naraščajo. Podpora 300.000 Din, ki jo je hmeljarjem priskrbel naš narodni poslanec Ivan Prekoršek pri Narodni banki, je prišla ob pravem času in je izdatno pomagala našim hmeljarjem. V Savinsko dolino so prišli kupci iz Češke slovaške. Anglije in Holandije, pa tudi več zastopnikov, ki kupujejo hmelj skoraj za vse države na evetu. Prognose, ki so neopovedne slabe cene, se niso uresničile. Naši zavedni hmeljarji tudi niso nasledili ljudem, ki so plašili z nježnimi cenami.

Gospodarske vesti

Minister za trgovino in industrijo gosp. Ivan Mohorič, častni predsednik ljubljanskega velesejma, bo v soboto 3. septembra osebno otvoril jesensko velesejmsko prireditve. To bo prvi uradni obisk gospodarskega ministra, ki se ga iskreno veselimo.

Poslanik češkoslovaške republike v Beogradu dr. Robert Flieger bo uradno zastopal češkoslovaško republiko pri otvoritvi letošnje jesenskega velesejma 3. septembra in na kongresu narodnih noš 4.

septembra. Iskreno se veselimo obiska visokega diplomata bratske Češkoslovaške.

Jugoslovenska združena banka je zaprosila za zaščito. Ravnateljstvo Jugoslovenske združene banke d. d. Zagreb - Beograd objavlja v zagrebških listih, da je imelo 17. t. m. sejo, kjer je bila predložena in proučena bilanca za prvo polletje 1932. Ugotovljeno je bilo, da so vlagatelji navzlic aktivni bilanci tudi v zadnjem času trajno dvigali vloge v večji meri. Glede na to okoliščino kakor tudi glede na težke splošne gospodarske razmere je ravnateljstvo sklenilo, da zahteva uporabo paragrafa 5. zakona o zaščiti kmeta. Pod zaščito te zakonske odredbe bo banka svoje posle nadaljevala, vrhu tega bo uprava izvedla vse potrebne ukrepe za reorganizacijo in konsolidacijo zavoda - Jugoslovenska združena banka (Union - banka) je ena največjih bank v Jugoslaviji. Njena deniška glavnica znaša 185 milijonov dinarjev, z rezervami pa znašajo njena lastna sredstva 242 milijonov Din. Ustanovljena je bila leta 1892 kot Hrvatsko - slavonska zemaljska hipotekarna banka; ob priliki fuzije s Hrvatsko eskomptno banko in pozneje z Bosansko banko (Beograd) ter Agrarno in komercialno banko (Beograd - Sarajevo) pa je L. 1928 spremenila svojo firmo v Jugoslovensko združeno banko. Pozneje je prevzela še Agrarno in industrijsko banko (Beograd). Na zavodu je interesiran med drugim belgijski kapital (Mutuelle Solvay) in angleški kapital (Anglo - International Bank Ltd London). Po vseh iz Zagreba je banka doslej izplačala nič manj kakor 500 milijonov dinarjev vlog, tako da ima danes le še za 35 milijonov hranilnih in za 120 milijonov kontokorentnih vlog.

Carinjenje nafte. Kakor smo že kratko poročali je finančni minister dr. Gjorgjevič izdal razpis glede carinjenja nafte, ki pravi da se nafta (črna, neprečiščena) kadar vsebuje več kakor 44% bencina carini kakor bencin po tar. št. 177/1. Dostoj se je sirova nafta carinila kot bencin in tedaj, če je vsebovala več kakor 58%. Zmanjšanje tega odstotka je bilo potrebno, da se znatno nižja carina za nafto ne bi zlorabljala za uvoz olja, ki dejansko ni več nafta.

Avstrija priznava razvrednotenje šilinga. Avstrijska Narodna banka je pred dnevi izdala značilno objavo glede klirinskega prometa z Italijo. V tej objavi je rečeno, da se vplačila v avstrijsko-italijanski klirungu v bodoče ne bodo več obračunavala po zakonski pariteti, temveč na podlagi povprečnega tečaja za izplačila Dunaj in Milan na prostem trgu v Berlinu in Curihu. Ta objava je velike načelne važnosti, kajti s spmembo načina obračunavanja priznava avstrijska Narodna banka delno razvrednotenje šilinga v smislu priporočila, ki ji je bilo dano v Lausanni, da prilagodi tečaj šilinga v Avstriji tečajem v inozemstvu. To pa ni prva izjava, ki jo je napravila Avstrija v pogledu opuščanja fikcije vzdrževanja zakonske paritete. V kompenzacijskem prometu se že dolgo obračunavajo tuje devize z odgovarjajočim ažirom, ki ga dovoljuje avstrijska Narodna banka pod krinko sivozne premije. Pred dnevi so tudi avstrijske železnice izdale odlok, da je treba tovarnine za prevoz na inozemskih progah plačati v tuji valuti ali pa šilingih z ažirom, ki odgovarja tečaju šilinga v inozemstvu. Kakor je podoba, bo Avstrija polagoma prilagodila devizne tečaje notecijam v inozemstvu. Disažijo šilinga znaša v zadnjem času v Berlinu 12 odst., v Curihu pa 15 do 20 odst. Tudi pravkar objavljeno četrtletno poročilo zastopnika finančnega odbora Društva narodov na Dunaju dr. van Rosta, omenja dvojni tečaj šilinga (v notranjosti države in v inozemstvu) in opozarja na težkočo, ki lahko iz tega nastanejo. Med drugim omenja poročilo, da se sedaj že večina prometa z inozemstvom vrši na podlagi prostega tečaja šilinga.

Vinska pokušnja na ljubljanskem velesejmu. Za vinski sejem na ljubljanskem velesejmu, ki se bo vršil od 3. do 12. septembra, se je do določenega roka prijavilo zadovoljivo število producentov iz Dolenjske, osobito iz Bele Krajine ter iz Stajerske, tako da bo ta sejem zastopan z raznimi izbranimi vini iz vse banovine. Nudila se bo torej malim in velikim konsumentom kakor tudi vsem prijateljem dobre domače pristne kapljice, ugodna prilika za ceneno pokušnjo teh vin ter za naročila v poljubni množini. Zaloge pri producentih so se sicer v zadnjih dveh mesecih že močno skrčile, a dobi se še vedno dovolj dobrega blaga, z razliko sicer, da se cene vedno bolj učvrščujejo, čim bolj se zaloge krečijo.

Konjska razstava v Ljubljani. V okviru svoje jesenske velesejmske prireditve pripravlja velesejmska uprava po daljšem presledku zopet veliko razstavo plemenskih in sportnih konj. Razstava se bo vršila v nedeljo 11. septembra. Najboljše razstavljene konje bo velesejmska uprava odlikovala s kolajnami. Kdor želi svoja konja razstaviti naj se nemudoma pisмено prijavi na naslov: Gostič Stanko. Zrebrčarna Selo pri Ljubljani. V prijavi je navesti sledeče podatke: 1. ime in naslov razstavljavca; 2. ime in naslov vzreditelja konja; 3. spol, ime (žrebec, skopljeneec, kobila, žrebec); 4. starost; 5. pasma; 6. barva; 7. rod (oče, mati); 8. opomba (doseženi hitrostni rekordi, plemeniti uspehi itd.). Oziralo se bo le na prijave, ki dosepejo nalkasnele do 31. avgusta. Vse preozne prijave se odklonijo.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini dolžnikov. Julijane Novakove in Jankota Novaka, trgovcev v Celju, Prešernova 22 (poravn. upravnik dr. Milan Orožen, odv. v Celju; narok za sklepjanje poravnave pri okrožn. sod. v Celju, 1. okt. ob pol 9. prijavi rok do 20. sept., kvota 40%) ter o imovini Vinka Tabora, čevljarskega mojstra v Radečah pri Zid. mostu (poravn. uprav. dr. Peter Jereb, notar v Radečah; narok za sklepjanje poravnave pri okr. sod. v Radečah 27. sept. ob 10., prijavi rok do 20. sept.

V poravnalnem postopanju. Stajško. gorake tovarne lepenke in papirja, družbe z o. z. v Mariboru je glede na obsežnost postopanja določeno, da odpade poravnalni narok dne 25. avgusta in da se na novo določi poravnalni narok na dan 15. sept. ob 10. ter se obenem podaljša prijavi rok do 9. sept.

Borze

21. avgust

Na ljubljanski borzi so danes nekatere devize po večerajšnji okrepitvi popustile. Nižje notirajo Amsterdam, Newyork in Pariz, dočim se je deviza Praga za mlenkost okrepila.

Na zagrebškem elektnem tržišču je bila Vojna škoda danes za spoznanje slabejša. Zaključki so bili za kaso po 196 in za december prav tako po 196. Od državnih vrednot se je trzovalo samo za 7% Blairovo posojilo po 41,75, 41,625 in 42. Promet je bil še v delnicah Narodne banke po 4400 in v delnicah Prav. agrarne banke po 270 in 260.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2295,40 - 2307,76, Berlin 1355,14 - 1365,94, Bruselj 792,46 - 796,40, Curih 1108,55 - 1113,85, London 197,30 - 198,90, Newyork ček 5643,25 - 5711,51, Pariz 223,60 - 224,72, Praga 168,67 - 169,53, Trst 292,01 - 294,41.

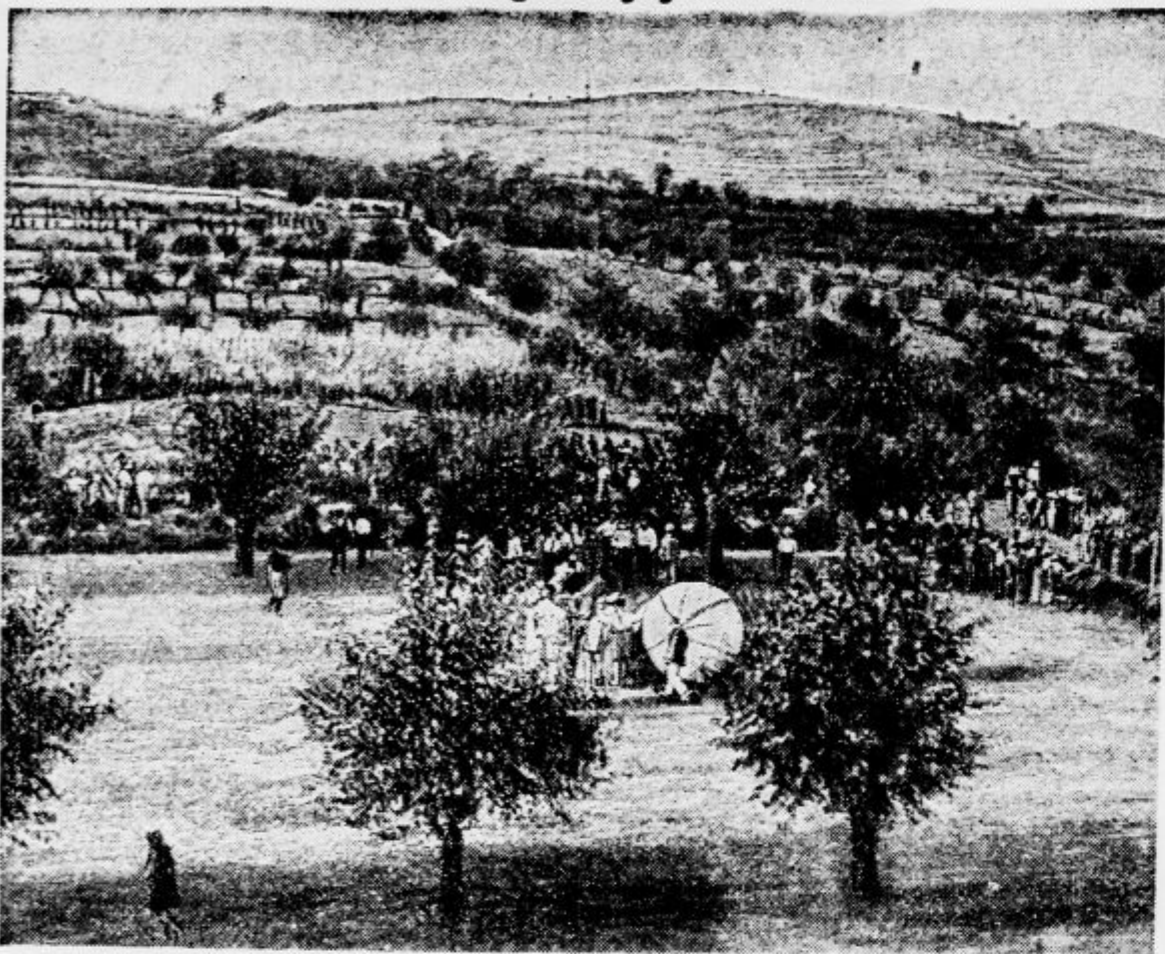
Curih. Pariz 20,1750, London 17,82, Newyork 514,75, Bruselj 71,41, Milan 26,39, Madrid 41,40, Amsterdam 207,15, Berlin 122,45, Stockholm 91,50, Oslo 89,30, København 94,90, Sofija 3,73, Praga 15,22, Varšava 75,60, Bukarešta 3,05.

Elekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna šk

Iz življenja in sveta

Gondolo spravljajo na varno

Na mestu, kjer je pristal balon prof. Piccarda, spravljajo plašč in gondolo z merilnimi napravami, da odpeljejo vse skupaj v Švico

Kako naj spimo?

Kateri način ležanja je najbolj zdrav?

Nekateri zavračajo ležanje na levi strani, ker otežuje delovanje srca in želodca ter napolnjuje levo stran možganov s krvjo, kar kaže na dobro, ker človek lahko zaspi le tedaj, če je ta stran možganov izpraznjena krvi. Drugi priporočajo spet baš ležanje na levi strani, češ da razbremenjuje to jetra, ki isto tako kakor možgane, ne smejo biti napolnjena s krvjo. Tretji priporočajo spet ležanje na hrbtu, ki je edini način ležanja v nezvesti, ko je popolnoma sproščeno vsake napetosti. Četrto so za ležanje z iztegnjenimi nogami, da se ne ovira obtok krvi, peti za ležanje s krčenimi nogami, šesti (teh je malo) za ležanje na trebuhu, sedmi spet pravijo, da je najbolje, če spiš, kakor ti je najbolj udobno. Da bi prišli iz te kolobocije nasprotujočih si naziranj do resnice, so na nekem ameriškem vseučilišču delali poskuse s 150 zdravimi osebami.

Uspeh poskusov je bil presenetljiv. Kl. nematografski posnetki so pokazali, da človek nikakor ne prebije večji del noči v legi kakor je zaspal, temveč spremeni to lego v osmih urah dvajset do pet in štiridesetkrat. Seveda so razlike med posameznimi posnetki osebami in pri posameznikih med različnimi nočmi, a omenjena oblika podaja povprečnost. Samo če so ljudem dali močno dozo uspavil, so spali kakor ubiti.

Kar se tiče leg, pa se zdi, da je nekako

skriviljeno ležanje najčeste in da itak oseba spreminja iste lege vsako noč v različnih istih presledkih. Če je postelja preozka ali če dva ležita v isti postelji, so lege seveda deloma ovirane. Človek se spreminjanja leg v spanju v splošnem ne zaveda in tudi tega ne, ali spi po pravili ali proti njim. Ta stvar se uravnava pač podzavestno sama, kakor je najbolj prav.

Sedaj ni težko pojasniti, zakaj spi človek v tuji postelji v splošnem slabše, tudi če je postelja boljše nego njegova običajna. Tuja postelja mu ovira neka navajena podzavestna gibanja in ta ovira ga moti, ne pa gibanje samo na sebi. Končno je treba ovrči še neke napačne predstave v zvezi s spanjem. Tako menimo, da človek smrči samo pri ležanju na hrbtu, a resnica je, da smrči v vseh legah, samo ne med premo leg, med popolnim in delnim prebujenjem.

Mnogi ljudje mislijo, da jim srce med ležanjem na levi strani močneje utripa. To ni res, temveč se samo zvok utripanja ležanje na levi strani v splošnem ne prija na tej strani bolj prenaša v uho. Pač pa osebam z bolnim srcem. Poglavje zase je ležanje z glavo nekoliko višje ali nižje. Toda telo ve samo najbolje kako mu je ležati in si tudi samo izbira najprikladnejše lege. Pravila so torej v tem pogledu čisto odveč.

Friderik Veliki in Clemenceau

V »Nemško-francoski reviji« razpravlja dr. Otto Forst de Battaglia o rodovniku Friderika Velikega. Ta rodovnik obsega do 1024 sigurnih prednikov in na njih podlaga se da pojasniti marsikatera lastnost slavnega kralja-vojakodvaja.

Tako ni nič čudnega, da mu je francoska kultura in duševnost tako prirasla k srcu, saj so med njegovimi predniki pretežno zastopani Francozi. V devetem pokolenju rodovnika je n. pr. 79 Nemcev, 4 so Holandci, 1 Danec, 2 Angleži, 6 je Slovanov, 7 keltskih Skotov in 99 Romanov, med temi 97 Francozov; v enajstem pokolenju je celo že tritkrat toliko Francozov kakor Nemcev! Zanimivo je, da so »nemški« Hohenzollerni tudi daljni sorodniki svojega največjega novodobnega nasprotnika, »tigra« Clemenceauja, ki je pripadal stari plemiški rodbini iz Poitouja.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zagotovila »Franz Josefov« grenčica lahko izprazni črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na kliniki za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefov« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zdravje in bolezen

Iz ikre se v tenkem črevesu razvije trakuja v dveh do treh mesecih.

Sončarica nastane po direktnem žarenju sonca na glavo in tilnik, tudi če človek prej ni prebil kakšnega telesnega napora. Pacient se onesvesti. Spraviti ga je takoj v hladno, zraven prostor in mu devati mrzle obkladke na glavo in tilnik. Kdor ni sonca navajen, naj se mu ne nastavlja predolgo brez pokrivala, sončnika itd.

Kloroform zahteva po neki statistiki po eno smrtno žrtev na nekaj čez 2000 narkoz, dušikov oksidul na skoraj 3000 narkoz, narcen in avertin na 5000, kloretil in eter na 17.000 narkoz.

Ležanje je lečilo, ki ga vse premalo upoštevamo. Posebno bledičnost in živčnega slabost se dasta zdraviti z ležanjem. Težji primerom bledičnosti najboljše de ležanje kura na svežem, sončnem zraku.

Težko telesno delo samo na sebi še ni zdravju škodljivo. Poljedelci, vrtnarji, nosači itd. kažejo navzlic težkemu delu majhno umrljivost, natakariji z »lahkimi« delom pa največjo. Okoliščine so pač bolj edolčne nego delo samo.

Srajca in suknjič

Pred nekoliko leti se je v Ameriki bil srdit boj med dvema taboroma, ki sta zagovarjala vsak svoje stališče. Sprevodnik je pozval nekega gospoda pred vsemi drugimi potniki, naj se odstrani iz Pullmanovega voza, kamor je bil prišel v »ne-spodobni obleki«. Gospod je bil namreč brez suknjice, v svileni srajci. Mož je šel, a je Pullmanovo družbo tožil za odškodnino pri vseh inštancah. Vrhovno sodišče je družbo tudi obsodilo na to odškodnino, vrhu tega pa tudi na plačilo ogromnih sodnih stroškov. Obenem je s svojo razsodbo zaključilo debato, ki se je bila v javnosti razvila o tem predmetu. Izreklo je, da je moška srajca oblačilo, dostojno za vsako družbo, ker daje moškemu ko-rektno in prijetno zunanost. Za tožiteljevo srajco je to veljalo v tem večji meri, ker je bila svileni in dragocenejša od mnogih damskih bluz.

S takšnimi skrbmi, da-li je kakšno oblačilo »spodobno za družbo« ali ne, se sicer v Ameriki menda bolj bavijo nego pri nas, vendar ne manjka tudi pri nas ljudi, ki gledajo moškega po strani, če stopi v srajci brez suknjice v kakšen lokal ali med kakšno družbo »višje« sorte, kakor da se dostojanstvo moškega izraža v njegovi suknji. Pri tem je čudno, da velja globoko dekolitirana ženska v pisni dvorani v teh krogih za nekaj samo ob sebi umevnega in naravnost zaželjenega.

Sam hoče biti odgovoren

General Sanjurjo,

vođa zadnjega puča v Španiji, zahteva, da sodi sodišče samo njega, druge pa izpusti, ker so nedolžni

Terpentinovo

Hubertus
milo

za žehto v avgustu

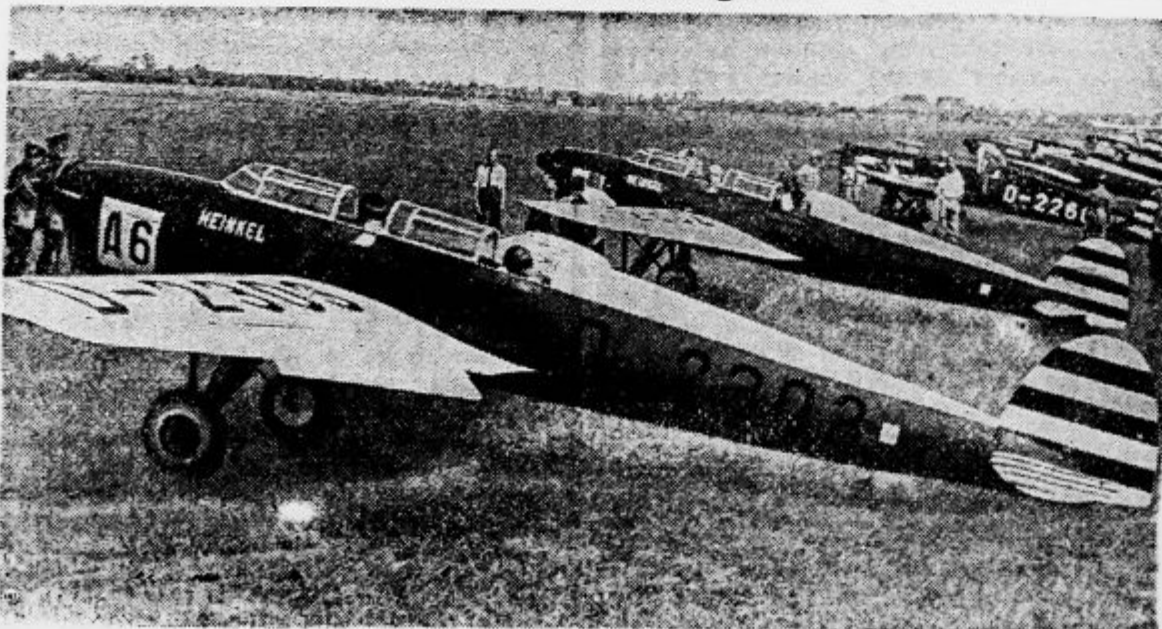
Kako učaka človek 150 let

75letni George Knap iz Pariza je tako srečen, da nosi na svojih plečih pezo 75 let, na zunaj pa izgleda kakor 35 letni mož.

Knap trdi, da bo živel najmanj 150 let. Stanuje v četrtem nadstropju in kadar gre po stopnicah, požira s korakom po tri stopnice naenkrat. Skrivnost svoje pomlajevane metode hrani zase in je ne izda nikomu. Pomladil pa se je ne le v obraz in postav, ampak tudi v pljučih in posrečilo se mu je celo, da se mu je spremenil glas, ki je imel prej baritonsko barvo, v tenor. Ne le, da doseže v petju najvišje tone, tudi dihalna tehnika mu je tako prožna kakor da je poklicni pevec v mladih letih. In vendar poje samo sebi v zabavo.

Zanimivo je primerjati Knapovi roči. Desnica je brez gub in polno mladosti, levica pa zdelana in mlahava kakor roka starca. To roko Knap nalašč »stara«, kakor se sam izraža, in sicer zategadelj, da lahko dokaže ljudem, da ni tako mlad, kakor ga sodijo po videzu. Največ ljudi pobereta po Knapovem naziranju alkohol in tobak. Nikotin je eden najhujših strupov za človeški organizem. Sreča ljudi je samo ta, pravi Knap, da uživajo poleg tobaka tudi mleko, ki predstavlja največji protistrup nikotinu. Če ne bi kadilci pili mleka v čisti obliki ali pomešanega s kavo, bi jih smrt pokosila mnogo prej kakor se to dogaja.

Evropski krožni polet

Je izločil iz svojega prvotnega kadra že celo vrsto tekmovalcev, tako da se število udeležencev čedalje bolj krči. Slika prikazuje parado letal pri nekem vmesnem etapu postanku

Tako se netijo strasti vojne furije

Navzlic posredovanju Društva narodov zaradi spora med Bolivijo in Paragvajem se nadaljuje tajno hujskanje med obema južnoameriškim republikama. Tukaj vidimo naščuvane ljudske množice, ki demonstrirajo za vojno v La Pazu, prestolnici Bolivije

Hollywoodska dieta

Hollywoodske filmske lepote se morajo za svojo lepoto in vitko linijo zahvaliti baže v prvi vrsti hollywoodski dieti, ki jo je v novjšem času začela priznavati tudi zdravniška veda in jo razvila še dalje za pobijanje raznih bolezni, ki izvirajo iz pogrešne izmenjave snovi.

Ta dieta je precej širokogrudna, ker smeš po njej jesti vse, da ne zauživaš jedi razne vrste istočasno, temveč v presledkih. Tako ne gre, da bi jedel istočasno mesne jedi in zelenjavo, temveč mesne jedi zase, zelenjavo pa šele po nekoliko urah. Hollywoodski oboedi so po tem pravilu popolnoma drugačni, nego smo jih vajeni mi. Meso s krompirjem je n. pr. isto tako prepovedano kakor spinača z jajci, naši običajni oboedi v sestavi: juha, meso, zelenjava, močnate jedi so isto tako nemogoči kakor zajtrki v sestavi: kava, pecivo, maslo, jajca. Pravilo je pač, da se ogljikovo hidratna živila, krompir, zelenjava, kruh itd. ne smejo družiti z živalskim dušikom, mesom, jajci itd. Drugo pravilo je to, da ne smeš po mesni hrani nikoli takoj piti kakršnihkoli tekočin, temveč šele tedaj, ko je ta hrana dobro prebavljena. Pri tem se preroki hollywoodske prehrane

sklicujejo na živali, ki nikoli ne jedo rastlinske hrane obenem, kakor po obedu tudi ne čutijo potrebe po pijaki, temveč kvečjemu mnogo pozneje.

V ostalem so že v starih časih poznali takšne recepte (seveda ne za ohranitev vitke linije, temveč da se prepreči razne bolezni). Tako prepoveduje ena izmed svetopisemskih Mojzesovih knjig najstrožje istočasno zauživanje mesa in mlečnih jedi.

To ločeno dieto si je, kakor smo omenili, osvojila tudi znanstvena medicina. Dva francoska zdravnik, dr. Rouzeaud in dr. Soulo, poročata, da sta imela s hollywoodsko dieto veliko uspeha pri celitvi različnih bolezni, pred vsem pri pobijanju toščice, a tudi pri lažjih primerih sladkorne bolezni, pri srčnih in prebavnih motnjah, migreni, naduhi, osepji itd. Prof. Noorden, mojster znanosti o prehrani, priporoča v zadnjem času mesojedcem, naj si enkrat ali dvakrat na teden privoščijo sadne in zelenjadne dneve, vegetarijanci pa mesne dni. V bistvu je hollywoodska dieta ista, samo da se loči hrano v teku enega dne, dne.

Zares je moker

Predsedniški kandidat ameriških demokratov Roosevelt v vodi, kar naj svedoči, da je proti sedanjemu sistemu prohibicije

Z družino čez Ocean

V lepem vremenu bližnjih dni pričakujejo v Edinburghu letalo, s katerim namerava ameriška družina Hutchinson preleteti Atlantski ocean. Vzrok podviga je dokaj nenavaden. Oče in mati bi rada napravila otrokom posebno veselje in ker je letalstvo v modi, Ocean pa zahteva nekaj poguma zaradi nevarnosti, je družina sklenila, da podvzame riziko prekomorskega poleta.

Misel za polet se je rodila v ženski glavi gospe Hutchinsonove, ki je izbrala najpri-mernejšo prago. Družina si je zamislila polet z etapami v New Yorku, na Labradorju, Grönlandu, Faröerskih otokih in slednjič pristanek v Edinburghu. Ga. Hutchinsonova namreč pravi: »Naj tudi otroci enkrat okušajo radosti in brikčnosti takšnega poleta. Doselej so prebili v zraku vsak nad 1000 ur, zato upam, da jim ta podvig ne bo znel čez glavo.«

Na kontu se je dama jako zbadljivo izražala o danški vladi, ki je delala njeni družini sitnosti s tem, da je dolgo založevala potne liste zaradi vizumov za Grönland. Brez njih namreč Hutchinsonovi niso mogli startati.

Cosynsov letalski rekord

Spremljevalec prof. Piccarda na drugem poletu v stratosfero, fizik Cosyns je postavil te dni letalski rekord v poletu iz Curiha v Bruselj. V Curihu je sedel v aeroplan, ki ga je prinesel v belgijsko prestolnico v 1 uri 40 minut. Ker je ta proga dolga 300 km, je Cosyns dosegel rekord, za katerega ga lahko zavida marsikateri poklicni letalec.

Prizor groze v cirkusu

V Hadersdorfu se mudi cirkusko podjetje Friscy, ki ima poleg drugih zverj tudi leve. Te dni je šel 30letni godbenik Buchleitner mimo levje kletke in je predrzno iztegnil roko, da bi zdržal leve. In stari lev, ne bodi len, je popadel godbenikovo roko ter jo razmrčeval. Občinstva se je pri tem prizoru lotila panika in je začelo pritiskati proti izhodu. Šele ko so pritekli izvijajočemu godbeniku na pomoč stražarji, ki so pregnali krvoločnega leva, se je ljudstvo toliko pomirilo, da se je produkcija lahko nadaljevala.

Piccarda bi rad prekosil

Kakor poročajo londonski listi, hoče angleški aeronavt Oswald Short prekositi Piccarda. Pripravlja namreč stratosferični balon posebnih dimenzij, s katerim bi se dalo vzleteti v višino 27.000 m v kratkem času 60 minut.

Dežni plašči dospeli

za organe finančne kontrole, za gg. oficirje in specialni za motocikliste. Prvovrstni in izredno poceni.

Drago Schwab, Ljubljana

ANEKDOTA

Petra Altenberga so nekoč vprašali, kaj bi storil, če bi našel na cesti milijon. »To zavist od okoliščin,« je odgovoril pesnik. »Če bi ga zgubil milijonar, bi ga obdržal. Če bi ga pa izgubil revež, bi ga vrnil.«

Vsak dan ena

»In potem bi morala slišati gospa Metka, kako me je profesor nahrnil, ko sem mu pojasnila, da ni nobenega novega fenomena, ampak samo mušja pika...«

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

V oči zvrhne babnice se je nekaj zaskrbelo. Strok smehljaj ji je razkral usta do ušes. Nos ji je kar zamigljaval. Hvala Bogu, zdaj je vendar že zvedela ime Bertillinega ugrabilca. To ime bo zdaj drago prodala kraljevemu zaupniku. Nemara kar kratko samemu! Kdo pa ve, ali se ne vrne? Nič več ji ni bilo žal, da so ji bili malopridneži požrli za štirinajst dni živil.

»In pravite, da je te dni nekam odpotoval?« je vprašala z malomarnim obrazom.

»Odpotoval? Da. Vrnil se je v Florencia, kjer je doma; menda ga ne bo več nazaj.«

Ta vest je zadela staro kakor udarec z gorjačo.

»Ali,« je zajecjala, »kaj je po tem takem napravil z dekletom, ki je stanovalo pri meni?«

Razburjenje ji ni dalo dihati, ko je čakala odgovora. Ugrabilčeva sled bi bila mogla pokazati pot do dekleta. A zdaj, ko se je bil ugrabilec vrnil v domači kraj, ni kazalo drugega kakor iskati Bertille same, kjerkoli je bilo.

»Kaj, ali mar ne veste? Dekle je na varnem, pod kraljevo zaščito. Menda je zelo visokega rodu — bližnja sorodnica njegovega veličanstva,« je pojasnil Gringaille.

Colline Colle, ki je vedela, da je bila Bertille kraljeva rodna hči, so se zazdele te besede zelo pomembne. Kar zrušila se je pod njihovo težo. Bertille pod kraljevo zaščito! To je pomenilo ključno izjavo, ki ga je bila zasnovala. Začutila

se je uničeno, okradeno, speljano za nos... Ti trije, ti razbojnik, ki so jo tako posmehljivo gledali, so vedeli gotovo še dosti več, nego so ji hoteli povedati. In lopovi so se tega veselili! Oh, kako jih zapodi! Oh, kako jim pokaže vrata!

Bleda od jeze je planila pokoncu, uprla pesti v boke in vsa naježena zarohnela:

»Tako tako! Vaš gospodar se je vrnil domov! Po tem takem ste vsi trije brez službe, kaj?«

»I, seveda, Bog pomagaj,« je otožno priznal Escargasse. Nesposobna beseda! Provansalec je to na žalost prepozno spoznal.

Colline Colle se je naglo ozrla, da bi videla, ali ji preti kaka nevarnost. Zunaj je bil velik dan, po ulici so hodili ljudje; gotovo bi ji v stiski prihiteli na pomoč. Planila je po metlo, jo prišla z obema rokama in jo bevskeje zavijtila nad glavo.

»Aha! Brez službe ste! Na cesti, jelite, brez bežice v žepu, se stradani kakor volkovi? In ste dejali, kaj ne, da bom jaz vaša možna krava; prišli ste, da bi se vgnezdili pod mojo streho, in ste mi požrli vse zaloge, popili vse vino... Spravite se, psi! Da vas ne vidim, rokavničarji, hudobneži, potepuhi!«

Slehernega teh častnih nazivov je spremljil udarec z metlo. Osupla trojica, ki si ni mogla razložiti nenadne izpremembe, je skočila pokoncu. Vsa se je izmikala udarcem, kakor je vedel in znal, a nobenemu ni prišlo na um, da bi bil jadrno vzela podplate pod pazduho.

»Ali, draga Brigita!« se je oglasil Carcagne, hoteč jo pomiriti.

»Nisem vaša draga Brigita!« je kakor iz uma zatulila babnica.

»Poštena ženska sem! In vi ste me uničili, uničili! Iz moje hiše, pravim!«

Stekla je k oknu, ga odprla na stečaj in jela vreščati s tako presunljivim glasom, da so se ljudje ustavljali in drli na kup:

»Oor! Držite rokavničarje! Po njih!«

Spoznali so, da ne smejo odlašati. Še nekaj trenutkov, pa bi res padla vsa ulica po njih in bi bili izgubljeni! Hrabro so stisnili podplate pod pazduho, jo ucvrli izpred rjovečega zmaja in splahutali po stopnicah kakor trojica prestrašenih vran. Strah jih je podil vse do vrat Sv. Honorija, kjer so se naposled ustavili in pomirili, videč, da jih nihče ne zasleduje.

Kakor hitro je sedel Carcagne sam v podstrešni izbi, je bila njegova prva skrb, da je pogledal, kakšna utegne biti tista svetla reč, ki mu je bila že ob prvih korakih na poti poštenja izpodnesla nogo.

Bila je navaden tok iz bele pločevine, ki ni mogel imeti nikake vrednosti. V njem je bil železen prstan, takisto brez vrednosti, in kos papirja, popisan z drobno pisavo, v jeziku, ki ga Carcagne ni razumel. Ključ je kar odleglo. Vzel je prstan, rekoč si:

»Dam ga Gringailu in mu poročem, naj ga nese Perretti. Morda ga bo ona veselja.«

Tok je spravi v notranji žep starega, ponošenega in raztrganega jopiča, ki ga že dolgo ni več oblačil. Nato je s pomirjeno vestjo legel na svojo slamnjočo, se zavil v odejo in kmalu zaspal.

Ta mali tok je bil tisti, ki ga je bila Colline Colle izmaknila iz Bertilline skrpnice. Tudi ona ga je bila malomarno vrgla v predal in ga tam pozabila.

5

Mesec dni je minil, odkar je bila Bertille izginila.

Mučeniško kapelico so bili obdali z visokim koljem in začeli v tem ograjenem prostoru razkopavati zemljo. Že po prvih udarcih z motiko so bili odkrili visoke pragove stopnic. To je dokazovalo pravilnost navedb v najdenih listinah.

„NEON“, elektro-reklamni in razsvetljevalni zavod, Zagreb, Račkoga 8

specijalni zavod za projektiranje in montažo neonskih cevi in druge moderne razsvetljave.

IZKLJUCNA PRODAJA
NEON — OSRAM — PHILIPS izdelkov

Za prvovrstno kakovost in izdelavo jamči ime NEON-OSRAM-PHILIPS. Zahtevajte neobvezne ponudbe!

10913

Filmi nove sezone

Mnogo obetajoči repertoar Elitnega kina Matice

Ljubljana, 23. avgusta.

Le še teden dni in doba filmskega mrtvila bo pri kraju. V petek 2. septembra otvorijo Elitni kino Matice svojo novo sezono. Vso dobo poletnih mesecev, ko so bile na sporedni večini le reprize večjih filmov preteklega leta, je uporabila uprava Elitnega kina Matice za to, da se je z vso resnostjo in skrbnostjo pripravila za bodočo sezono. Člani njene uprave so si v izoizemstvu, v Berlinu, na Dunaju in v Pragi v atelijah, deloma pa v največjih kinematografih teh mest ogledali največja filmska dela in si zagotovili najboljše velike filme. Matični filmski referent si je ogledal že preko 40 novih filmov in nam napoveduje izredno zanimiv repertoar. Ljubitelji filmov bodo prišli letos še bolj na svoj račun kakor v prejšnjih sezonah, ker se je produkcija izredno izpopolnila, uvažujoč vse svoje dosedanje izkušnje na področju zvočnega filma. Izdatno se je razširil krog pri filmu sodelujočih umetnikov in umetnic, pevec in pevka. Izpopolnila se je tehnika, sprejemni aparati, fotografija, reprodukcija glasu. Napredovala je tudi režija. Najnovejši zvočni filmi so tedaj zelo izpopolnjeni in bodo občinstvu nedvomno prinesli mnogo užitka, veselja in zabave. V zvočnem filmu nastopa že cela vrsta najslavnejših pevec in pevka, kakršnih si za odrske nastope zaradi honorarnih težko ne morejo pridobiti niti odrski veliki mest. Vse te piske veličine bodo odsele vedno gostovale v filmih tudi pri nas.

Poleg Richarda Tauberja, H. H. Bolmanna, Maksa Hansena, Michaela Bohnena bomo letos slišali v operi »Grafica Marica« dunajskega ljubljanskega tenorista Huberta Marischko, v dveh filmih slovitega Poljaka Jana Kiepura, znamenitega Leona Slezaka in celo samega Saljapina v komični operi »Don Quichotte«. Od velikih slavni pevke bomo čuli Jarmilo Novotno kot Marinko v »Prodani nevesti« in najpopularnejšo pevko Berlina Gitto Alpar, nazvano »berlinski slavček«, v njeni prvi operi »Če srce izpregovori«. V prekrasnih filmih bomo gledali najpopularnejše zvezde filmskega neba, Martho Eggert, Magdo Schneider, Lea Parry, Lilian Harvey, Lilano Haid, Käthe Nagy, Anny Ahlers, Lucie Englisch, Gretl Theimer, Renate Müller, Lil Dagover, Brigito Helm, Elizabeth Bergner, Anny Ondro in še druge. Nadalje umetnike Gustava Fröhlicha, Willyja Fritschja, Thimiga, Georga Aleksandra, Willyja Forsta, Fritzja Schulza, Ernsta Verebeša, Wolfganga Albacha, Conrada Veidta v vlogi »Raspustine«, Rudolfa Forsterja, Paula Wegenerja (nastopi prvič v zvočnem filmu) Heinricha Georga in najboljše popularne humoriste Fritzja Grünbauma, Szöke Szakalla, H. Junkermanna in druge.

Zvočni film šteje tedaj ogromno množico umetniških kapacitet k svojim sodelujočim, zato se je tudi povzpela na tako višino, kakršne si še pred nekaj leti nismo mogli misliti. Poleg vseh teh igralcev in pevec zasluje danes zvočni film celo vrsto skladateljev in glasbenikov, ki stavljajo filmu na razpolago vse svoje znanje. Omenimo le imena znamenitih skladateljev kakor Lehara, Kalmana, Stolz, Heymann, Stransky, Abraham, Ralph Erwin. Vsekakor bo zvočni film zdel še vedno večji in širši množice, zlasti se pri takih filmih, kakršne si je pridobil Elitni kino Matice.

V naslednjem navajamo naslove nekaterih filmov, ki pridejo v prihodnji sezoni v najkrajšem času na spored. Poleg naslova filma smo označili imena glavnih sodelujočih, da bo občinstvo že iz teh kratkih navodov samo takoj presodilo kvaliteto Matičnega filmskega programa:

»Moja žena«, veseleljiva komedija, polna humorja in petja. Willy Fritsch, Camilla Horn in Ralph Arthur Roberts.

»Temnišče«. Življenje obsojenih v ameriških kaznišnicah. Oborožena revolta. Heinrich George, Gustav Diessl, Dita Parlo, Paul Morgan.

»Če srce izpregovori«. Prvi film slovite berlinske pevke Gitte Alpar. Sodelujejo: Gustav Fröhlich in Tibor Halmai.

»Pesem, poljub, deklet«. Opereta Roberta Stolzja, Martho Eggert, Gustav Fröhlich in Fritz Grünbaum.

»Melodija ljubeznic. Richard Tauber, Lien Deyers, Szöke Szakall in mala Petra Unkel.

»Quick«. Velefilm iz življenja velemejstnega varijetejskega pevca. V glavnih vlogah Lilian Harvey in Hans Albers.

»Lepa pustolovščina«. Opereta romantične ljubeznic. Käthe Nagy, Wolfgang Albach Retty, Otto Wallburg in Adele Sandrock.

»Princ iz Arkadije«. Veseloliga. Willy Forst in Liane Haid.

»Sanjave ustnice«. Velefilm globoke ljubeznic. Elizabeth Bergner in Rudolf Forster.

»Pesem noč«. Velefilm s slavnim, svetovnoznanim tenoristom Janom Kiepur. Sodelujejo: Magda Schneider, Fritz Schulz, Ida Wüst in Otto Wallburg.

»Atlantida«. Velefilm z Brigito Helm, sodelujejo: Gustav Diessl, Teta Tschai, Vladimir Sokolov.

»Barkarola«. Drugi letošnji velefilm s svetovno slavim tenoristom Janom Kiepur.

»Poslednji akord«. Velefilm globokih čustev, ljubeznic in strasti z Brigito Helm v glavni vlogi.

»Sen naših dni«. Najslavša letošnja Ufina opereta, Lilian Harvey, Willy Fritsch in Willy Forst.

Zvezda Valencije. Znameniti film iz mračnega carstva belega suženstva. Käthe Nagy in Wolfgang Albach Retty.

»Kaj naj rečem tvojemu možu?« Izvrstna šaloiga z Renato Müller in Willyjem Fritschem.

»P. P. I ne odgovarja«. Trimilijonski velefilm Ufe. V glavni vlogi Hans Albers.

»Želim se poročiti«. Veseloliga z najboljšimi priljubljenimi igralci, Renate Müller, Hermann Thimig, Fritz Grünbaum, Wolfgang Albach Retty, Szöke Szakall.

»Valček sreče«. Najslavša opereta Franca Lehara. Martho Eggert, Rolph Goth, Lizzi Natzler, Ernst Verebeša.

»Grafica Marica«. Opereta Emerika Kalmana. Dorothea Wlecek, Hubert Marischka, Ernst Verebeša.

»Prodana nevesta«. Smetanova popularna opera. Jarmila Novotna, Domgraf Fassbänder.

»Raspustine«. Velefilm o možu, pred katerim se je klanjala nekoč vsa careva Rusija. V glavni vlogi Konrad Veidt.

»Alpski raj«. Najnovejši dr. Fankov zimskega sportni film.

»Alarm za tir Bc. Film iz sveta moderne železnice. V glavnih vlogah Rudolf Forster in Toni Eyck.

»Iz dnevnika lepe ženske«. Razkošen film Lil Dagover.

»Ena noč v rajcu«. Slajna veseloliga z Anny Ondro. Sodeluje Hermann Thimig in drugi popularni igralci.

»Hrepenenje 2024«. Zabavna spevoigra. V glavnih vlogah Magda Schneider, Fritz Schulz in Hermann Thimig.

»Don Quichotte«. Senzacija letošnje sezone. Velefilm, v katerem poje sloviti ruski pevec Fedor Saljapin.

»Ob sladkih zvokih vijoline«. Najnovejša opereta Paula Abraham. V glavnih vlogah Martho Eggert in Herman Thimig.

»Johann Strauss — dvorni kapelnik«. Velefilm iz življenja slavnega skladatelja. Sodelujejo: Michael Bohnen, Lee Parry, Gretl Theimer in Ernst Verebeša.

»Ti ali nobenac«. Drugi velefilm Gitte Alpar in komornega pevca Maksa Hansena.

»Zapuščena markiza S.c. Zadnji velefilm v Ameriko odhajajoče Liliane Harvey.

Nadalje pridejo na spored najnovejše popularne operete: Paul Abraham: »Havajska roža«, »Grachstädt«, »Orlov«, »Franc Lehara: »Friderika« — in še drugi veliki filmi, katerih zankrat zaradi pomanjkanja točnejših podatkov se ne navajajo. Pri sleherni predstavi se bo predvajal najnovejši Ufin zvočni tednik, ki bo toliko zanimivejši, ker bo prinesel raznolike evropske novosti v besedi in sliki.

Iz življenja na deželi

SLOVENJGRADEC. G. Karlu Sovretu, ki je imenovan za ravnatelja meščanske šole v Škofji Loki, je priredil Sokol v soboto zvečer v Sokolskem domu pristožno odhodnico. V krasnih besedah se je poslovil od odhajajočega starostja g. dr. Vinko Zelezničar. Sovre je bil dolga leta neumoren društveni tajnik in je njegova nemala zasluga, da je danes naš Sokol na tej višini. Nevenljivih zaslug si je pridobil posebno pri zgradbi Sokolskega doma in pri ustanovitvi Tyrsevega fonda, ki je prinesel društvu lepe dohodke. Kjer je bilo treba delati in pomagati, je bil Sovre zmerom prvi na mestu. V imenu sokolskega kroškega okrožja, kateremu je bil Sovre prvo svetar, se je poslovil g. Miro Veljak. Po oficijelnih nagovorih se je vršil animiran družabni sestanek, ki je trajal pozno v noč. Karlu Sovretu želimo na novem mestu vsi srečo. Pogrešali ga bodo posebno učitelji kot dobrega tovariša kakor tudi šolska deca kot najboljšega vzgojitelja.

PTUJSKA GORA. V soboto in nedeljo je priredilo tukajšnje napredno izobraževalno društvo dva lepa umetniška koncerta z izbranim sporedom. Kot gosta elita sodelovala iz prijaznosti, dobro znana celjska solistinja ga. Helena Rajhova in novomeški pevec in aglini sokolski delavec profesor telovadbe gospod Danilo Fon. Koncert je vesplošno bil na višku, ter so bile vse točke dovršeno izvajane. Občinstvo je z neprestanim odobravanjem pokazalo svoje zadovoljstvo. Nastopil je tudi kvartet (gosp. Pee Šegula, pevovodja celjskega pevskega društva, g. Fon Danilo, ga. Irma Peče in g. dr. Milko Peče) s spevoigro »Ženo je treba v hišo«. Na klavirju ga je spremljal g. Fras iz Ptuj, ki je v zadnjem trenutku priskočil društvu na pomoč. Spevoigra je bila izborna izvajana, mimično kakor tudi glasovno. Vsa hvala za to lepo prireditve gre predvsem aglinemu predsedniku g. dr. Pečetu in drugim gospodom.

Radio

Izveček iz programov

Četrtek, 23. avgusta

LJUBLJANA: Opoldanski program odpadne. — 18: Salonski kvintet. — 19: Slike iz narave. — 19:30: Akademski poklici. — 20: Devizni predpisi in praktično gibanje. — 20:30: Prenos koncerta iz Rogaske Slatine. — 21:30: Pevski koncert g. Gostiča. — 22: Prenos plesne glasbe iz kavarne Zvezde. — 22:30: Čas, poročila.

Petek, 24. avgusta

LJUBLJANA 12:15: Plošče. — 12:45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Nekaj za starše. — 19:30: Gospodinja ura. — 20: Plošče. — 20:30: Prenos iz Beograda. — 22:30: Čas, poročila, plošče.

BEograd 11: Radio-orkester. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Orkester. — 20:35: Klavirski koncert. — 21:10: Pesmi. — 21:40: Mozartova glasba. — 22:10: »Sla-gerje«. — 22:30: Ciganska godba. — ZAGREB 12:30: Plošče. — 20:30: Koncert iz Beograda. — 22:40: Lahka godba. — PRAGA 19: Mandoline in kitare. — 19:35: Prenos iz Brna. — 21: Koncert češke glasbe. — 22:30: Plošče. — BRNO 19:20: Igranje na obo. — 19:55: Glasba raznih narodov. — 20:45: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 18:20: Lahka godba. — 20: Simfoničen koncert. — 22: Godba za ples. — DUNAJ 11:30: Godalni kvartet. — 16:50: Orkester. — 19:40: Kmetijska glasba. — 20:10: »Sla-gerje«. — 20:35: Znameniti umetniki na ploščah. — 22:15: Plesna glasba. — BERLIN 20: Narodni godbeni instrumenti in zbori. — 21:10: Godalni kvarteti. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20: Oporni večer. — MÖHLACKER 20:10: Narodne plesne melodije. — 21:15: Sluhoigra. — 22:50: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 19: Plesna glasba. — 20:15: Pesmi in arije. — 21:30: Violinski koncert. — Ciganska godba.

KIMOVEC & Co

d. z o. z., trgovina s stroji, motornimi vozili in tehničnimi predmeti

LJUBLJANA, Tržaška cesta 10, I. nad.

posreduje

nakup in prodajo dobro ohranjenih avtomobilov in motornih koles, strojev i. t. d. Lastna garaža. Zahtevajte obisk. 9365

Vrednostni papir

ki ga trgovci najbolj cenijo, so »Jutrovič oglasit.

Soko peči

Čudovito poceni in dobre 291

Za kurjenje z vsakovrstnim kurilnim materialom. Dobiva se v vsaki trgovini z železnino.

Izdeluje: Vojvodinska livnica d. d. Novi Sad.

Razpis

Podpisana občinska uprava občine Loka pri Zidanem mostu razpisuje odprto licitacijo za gradnjo novega vodovoda za vas Loko, katera se vrši na dan 23. avgusta 1932 ob 9. v prostorih občinske pisarne v Loku pri Zidanem mostu.

Interesenti naj se zglasijo ob navedeni uri v občinski pisarni.

Vsi tozadevni načrti in troškovnik je interesentom na vpogled istotam.

Občinski urad občine Loka pri Zidanem mostu, dne 22. avgusta 1932.

11125 Kováč Peter, župan.

Lucifer

Ugoden nakup

dobre ohranjenih avtomobilov in motornih koles.

Prodajo: 4-geodžan Pentak osobni avtomobil, 6 do 7-geodžan odprti avtomobil, 2 benzomotorja za vožnje čolne, stroje za kompletno tverno trokot rokavice in gamaš.

Na ogled vabi Kimovec & Co., d. z o. z., Ljubljana, Tržaška cesta 10. 1077-10.

Prodajam prvovrstno vpeljeno

elektrotehnično delavnico

v BEOGRADU, v centru mesta, ki obstaja že 11 let na istem mestu, zaradi prevzema drugega obrata, s celokupnim inventarjem in opremo po zelo ugodnih pogojih.

Interesenti naj se obrnejo pisмено ali dostavijo svoj naslov: Jugoslovenskemu Rudolf Mosse d. d., Beograd pošt. pret. 409 pod šifro »216a.

Zahvala

Vsem, ki so z nami sočustvovali povodom bridke izgube našega dragega nepozabnega sina, brata, svaka in strica, gospoda

Peregrina Rodeta

avtopodjetnika v Kamniku

se najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni gg. zdravnikom in reševalcem ter njegovim kolegom, ki so mu skušali rešiti mlado življenje.

Najsrčnejša hvala č. duhovščini, gg. senatorju Rožiču in županu Kratnarju, vsem gg. predstavnikom oblasti, kulturnim društvom, kamniškemu gasilnemu društvu in stanovskim kolegom, ki so spremili pokojnika na njegovi zadnji poti, zlasti pevcem za gniljivo petje in kamniški mestni godbi za žalostinke, gg. govornikom za poslovljene besede, g. narodnemu poslancu Cererju za ves trud in požrtvovalnost, številnim darovalcem cvetja ter vsem, ki so pokojniku kakorkoli izkazali zadnjo čast in ljubezen.

Vsem Bog plačaj!

Kamnik — Rova, dne 22. avgusta 1932.

11126

Zalujoči ostali

Železne sode

vseh velikosti, od olja, samo v dobrem stanju, KUPIMO.

Ponudbe na: Pennsylvania oil-depot, Zagreb, Gunduličeva 3, telefon 23-65. 11122

Dunajski sejem

od 4. do 10. septembra 1932 (Rotunda do 11. septembra)

Posebne prireditve:

600LETNICA DUNAJSKE USNJARIJE

Pohištvo — Reklama — »Novodobni plinski aparati« — Električna v gospodinjstvu — Dunajske modne pletenine, salon za modno kožuhovino, kožuharji in predelava krzna — Internat. RADIO in SLABI TOK — Zimskoportna razstava s posebnim oddelkom »Rastline in živali v zimic« — Stavbarstvo in gradnja cest, »Rastoka hiša« — Železno in patentno pohištvo, »Tehnične novosti in iznajdbe« — Razstava U. d. S. S. R. — Posebna bolgarska razstava — Razstava hranil in nasladi — Poljedelska in gozdarska razstava. — Nikakega vizuma! S sejmako izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstrijo. Ogrski tranzitni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejmске izkaznice. Znatne vozne olajšave na jugoslovenskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju ter na zrakoplovih. Pojasna vseh vrst kakor tudi sejmске izkaznice (po Din 50) »dobe pri

Wiener Messe A. G., WIEN VII

kakor tudi — v dobi lpskega jesenskega sejma — pri Auskunftsstelle in Leipzig, Oesterr. Messehaus, pri častnih zastopnikih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31. — Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnike), Dunajska cesta 1. — Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnike), podružnica hotel Miklič, vis-a-vis glavnega kolodvora.

Kdor ni čital tega romana in ljubi napeto in fantastično štivo, naj ga takoj naroči pri upravi »Jutra« za Din 30.—, vezan Din 40.—

Cene malim oglašom

Zemlje in doplačanje: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pri-
stopnina za tifo ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega
in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo
se računajo nadela vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa
kame«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najemu«, »Poseda«, »Lokalni«, »Sto-
povanja oddaj«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živili«,
»Obrite in« »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zaslus-
teke«, če se s oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se tiče potnika.
Kdor si pa pod tema rubrikama tiče zasluzka ali službe, plača se

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakih

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.—
za besedo, se računata enkratna pristojbina Din 5.— za tifo ali
za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo
po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za tifo ali za
dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako
besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.—
pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ozi-
roma jih je vpslati v platu obnem s naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (1)

Abonirniško moč
posredovanje slov. izgo-
stave ali trgovske aka-
demije, ki obvlada poleg
slovenske tudi nemško,
tudi nemško sprejme ta-
koj tovarniško podjetje v
Ljubljani. 32535-1

Frizerke, pozor!
Sarača, sodnica in dobro
kuharska frizerka, dobi
stabilno mesto pod zelo
ugodnimi pogoji. Možnost
samostojnega poslovanja
na oglašni oddelku »Jutra«
pod »Vrednote«. 32532-1

Boljša dekle
pridno in zanesljivo, zmot-
no nemškega jezika in si-
varja, ki ima vselej do-
stojno in servisiranje, pri-
jajzno ter čedna zuna-
njost, dobi službo. Po-
mudi se sisk na naslov,
ki ga pove oglašni oddel-
ku »Jutra«. 32533-1

Gdč. ali vdovo
s nekaj premojenj, ki bi
imela dajanje do kmetijs-
ke v bližini, zmotno po-
moznico osamljenemu po-
stojniku v ljubljani po-
stopnino. 32534-1

Igralca na klavir
dobrega, sprejemnega takoj.
Naslov v oglašni oddelku
»Jutra«. 32535-1

Mlinar
pridno in pošten dobi služ-
bo na Viču št. 55. 32540-1

Sekača
dobrega, treznega, koto-
prijateljskega, ki bi do-
bi službo pod »Zaslus-
teke« na oglašni oddel-
ku »Jutra«. 32125-1

Prekajevalski pomočnik
privrsten, dobi službo
Ponudbe na oglašni oddelku
»Jutra«. 32124-1

Mesar, vajenca
močnega, zdravega in za-
sumnega sprejem v do-
bro hišo na Goranskem.
Pisane ponudbe sprejme
na oglašni oddelku »Jutra«
pod »Vrednote«. 32530-1

Skladiščnika
s 15-20.000 Din karere
sprejem. — Ponudbe ne
odlaš. oddelku »Jutra« pod
»Vrednote«. 32530-1

Mizar, pomočnika
ki razpolaga s 2-3000 Din
sprejem v stalno službo.
Ponudbe na oglašni oddelku
»Jutra« pod »Vrednote«
»Vrednote«. 32530-1

Modistično
samostojno, sprejem. Na-
slov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Kuharico
pošteno, poslušno zmot-
no samostojno voditi go-
spodinjstvo pri belokranjski
občini, sprejem takoj v sta-
lino službo. Prednost
imajo tiste iz ljubljane
Plača po dogovoru. Pla-
menje ponudbe na oglašni
oddelku »Jutra« pod »Vred-
note«. 32530-1

Dekle
vse pridno in zanesljivo,
ki zna dobro kuhati, vsa-
tudi drugih gospodinjst-
vih, in ki se razume tudi
na vrt, išče zdravnik na
delu. Naslov v oglašni
oddelku »Jutra«. 32530-1

Pridno kuharico
za vso, staro 30-40 let, s
velikimi sposobnostmi, ki
tudi drugih gospodinjst-
vih, in ki se razume tudi
na vrt, išče zdravnik na
delu. Naslov v oglašni
oddelku »Jutra« pod »Vred-
note«. 32530-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

36.
»Kmalu nam bodo za petami, je dejala. »Hitro! Z okna moje
sobe lahko skočite na ulico.« A v tem jim je udaril na ušesa nenaden
vzklik: bili so opaženi! Množica je navallila proti stopnicam, prvi
vzdrli napadalec so rjove udri naprej. »Zdaj smo izgubljeni, je
reko obupano dekle.

Dva dobra brivska

Inteligentna, sprejemna salon
Maribor, Cesta na Cankar-
jevo ulica 1. 32524-1

Snažilica pribora
krepkoga fanta išče re-
stavracija hotela Struclj. 32538-1

Kuharice
samostojne, starejši od
34-40 let, eno za gostilno
in za vsa hišna dela, išče
posredovalnica v Selen-
burgovi ulici 7/1. Brezpo-
stojna dekleta dobe pono-
stojne. 32530-1

Korespondenta
(korespondentkinja), ki po-
polnoma obvlada nemški
jezik in stenografijo ter
angličino, arhiviratski in
pisarniški posli, išče mo-
stojno. Ponudbe na oglašni
oddelku »Jutra« pod »Vred-
note«. 32532-1

Zanesljivo postrežnico
ki dobro razume gospi-
dinjske posle, sprejem. Pi-
sane ponudbe na oglašni
oddelku »Jutra« pod »Vred-
note«. 32533-1

Učena
zdravica in poštena star-
ša, s 5-7. razredno ljud-
sko šolo, ki ima res vse-
lej do trgovine in ki je
dobro računar, sprejem v
trgovino mešnega blaga.
Lastniško pisane ponud-
be na naslov: Klemen Fran-
je, Ročica pri Laškem. —
Prednost imajo kmetički si-
novi. 31887-1

Učena
sprejem v manufakturno
trgovino. Naslov v oglašni
oddelku »Jutra« pod »Vred-
note«. 32197-1

Učenka
s 2 razredni mešanske šole
sprejem v šolsko in go-
spodinjstvo v ljubljani. —
Naslov v oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Pouk
Beseda 1 Din; za da-
janje naslova ali za tifo
3 Din. (1)

Gosli poučujo
bivši učitelj konservatorija
Šteudenski ulica št. 9/1.
32537-1

Službe išče
Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (2)

Sofer-avtomobilnik
s večletno prakso, trezen
in zanesljiv vozač, volja-
no prost, išče po mo-
žnosti stalno službo za ta-
koj. Friedrich Gumbertger,
Ljubljana VII, Triglavska
ulica 34. 32535-1

Dekle
zmotno vseh del v mekar-
ni in zahtevalni ter si-
varja, dobra računarska,
vajena nekaj nemške in
srbohrvaščine, pripravljena
pomagati pri domačih go-
spodinjstvih, ki si jo pri-
može, ali bomo zaprosili
za takoj ali kasneje.
Ponudbe posli na oglašni
oddelku »Jutra« pod »Vred-
note«. 32537-1

Vsakovrstno zlato
kupi po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3

2 krasna oleandra
3 m visoka, in otroško le-
sno posteljo prodam št. 3.
Cesta v Rožni dolini št. 3.
32538-1

2 pahljačasti palmi
star 7 let, proda Mina
Baboh, Kasaze 33 — pri
Petrovskih. 32532-1

Kratek klavir
prodam za 1000 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32534-1

Stanovanje odda
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (2)

Enosob. stanovanje
oddam poleg tramvajске
postaje v Sisk — Kosovo
št. 148. 32537-1

Stanovanje
2 parkiranih sob in vseh
priključkov, v dve loči stari
vili oddam s 1. septem-
brom v Zelenti jami. Pre-
kernova ulica 15. — Cena
zelo primerna. Ogledati je
mož 8. in 12. uro. 32538-1

Soba s kuhinjo
oddam takoj v Zelenti ja-
mi. Naslov pove oglašni
oddelku »Jutra«. 32535-1

Trisob. stanovanje
solmčno, s plinom, s sep-
tembrom oddam za 1000
Din. Pojasnita daje Ose-
nar, Hirska ulica št. 17/1.
od 8 do 8 1/2. 32422-1

Stanovanje
lepo in kuhinjo oddam s
1. novembrom mirni stran-
ki, brežnji največ 3 sobe.
Semenik, Privoz št. 13.
32483-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Mlado dekle

35-40 let, vseh del v mekar-
ni in zahtevalni ter si-
varja, dobra računarska,
vajena nekaj nemške in
srbohrvaščine, pripravljena
pomagati pri domačih go-
spodinjstvih, ki si jo pri-
može, ali bomo zaprosili
za takoj ali kasneje.
Ponudbe posli na oglašni
oddelku »Jutra« pod »Vred-
note«. 32537-1

Kot hišnik
zelo mogoče za takoj ali
pomoje. Razumem se na
mizarstvo, ključavničarstvo
in vrnarska dela. Naslov
v oglašni oddelku »Jutra«
pod »Vrednote«. 32534-1

Kuharica
zelo s 1. ali 15. septem-
brom službo pri oroških.
Marija Kranjc, Pobjere-
Maribor, Cesta na Brezje
št. 28, dvorišče. 32525-2

Kapital
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (1)

5000 Din posojila
proti primeram, obrestim,
za rok po dogovoru iz-
stavljamo inventar in sa-
logo trgovine. Ponudbe na
oglašni oddelku »Jutra«
pod »Vrednote«. 32538-1

6000 Din posojila
iskem za tri mesece proti
popolni varnosti. Ponudbe
na oglašni oddelku »Jutra«
pod »Vrednote«. 32538-1

Prodaj
Oglasi trg. značaja po
1 Din beseda; za dajanje
naslova ali za tifo 5 Din.
Oglasi socialnega zna-
čaja vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali za
tifo pa 3 Din. (13)

Hal!
za kongres posojil na Na-
rodno noš. Srežimo št. 119
— avtopostaja Urbanek.
32537-1

Auto-moto
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (10)

Motorno kolo AJS
s priliko, 1000 kub.
cm, prodam, Franjo Ku-
novar, Sv. Križ, Ljub-
ljana. 32155-1

Ford limuzino
s 4 vrati, v najboljšem
stanu, voženo 18.000 km.
prodam za 33.000 Din. In-
formacije v Pratačovi ul.
št. 10/III. 32539-1

Glasbila
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (20)

Kratek klavir
prodam za 1000 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32534-1

Stanovanje odda
Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za tifo 3 Din. (23)

Lepo mesečno sobo
s posebnim vzhodom, v cen-
tru mesta oddam solmčni
gospodinj. Naslov v oglašni
oddelku »Jutra«. 32533-1

Opremljeno sobo
prosto, s posebnim vzhod-
om, v sredini mesta od-
dam takoj solmčno gos-
podinj. Ogledati po 14. uri
Naslov v oglašni oddelku
»Jutra«. 32538-1

2 solidna gospoda
sprejem na stanovanje in
hrano v Sv. Sisk, Zibor-
tova ulica 37/1. 32538-1

Prazno sobo
oddam na Ojzovi cesti 9.
32530-1

Veliko sobo
priključno, na ulico, v cen-
tru mesta oddam za pi-
samo ali trg. obrt. —
Isotom oddam tudi veliko
skladišče. Naslov v oglašni
oddelku »Jutra«. 32535-1

Soba
oddam takoj ali s 1. sep-
tembrom na Tržaški cesti
št. 1/II. 32536-1

Separirano sobo
lepo in solmčno, s dvema
posteljama in elektriko
poceni oddam tudi di-
jakom s hrano ali brez. —
Jolovškova ulica št. 26.
32547-1

Kabinet
s posebnim vzhodom,
elektriko in parketom,
oddam s 1. septem-
brom. Cena 130 Din.
Mariborska ul. 29 pri
Stadionu. 32257-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Trisob. stanovanje
solmčno, oddam s 1. sep-
tembrom v vili na Vrti.
Naslov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32530-1

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (12)

Pohištvo
Spalnice iz trdega in meh-
kega lesa, kakor razno
drugo pohištvo medu po
znatno nižjih cenah Ma-
tija Andovšek, strojno mi-
zarstvo, Komenskega ulica
št. 34. 32535-12

Otroško posteljo
kompletno, zelo lepo, pro-
dam v Gili Medovci ul.
št. 19, vrata I — Ljubja-
na. 32541-12

Les
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (16)

Furnir
vsakovrstni tudi v
manjših količinah, ki
dobi, dokler zaloga tra-
ja po konkurenčnih cen-
nah, Aleševčeva ul. 37,
Sp. Siska. 32174-15

Oblučila
Trg. oglaš po 1 Din
beseda; za dajanje na-
slova ali za tifo 5 Din.
Oglasi socialnega zna-
čaja vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali za
tifo pa 3 Din. (13)

Hal!
za kongres posojil na Na-
rodno noš. Srežimo št. 119
— avtopostaja Urbanek.
32537-1

Auto-moto
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (10)

Motorno kolo AJS
s priliko, 1000 kub.
cm, prodam, Franjo Ku-
novar, Sv. Križ, Ljub-
ljana. 32155-1

Ford limuzino
s 4 vrati, v najboljšem
stanu, voženo 18.000 km.
prodam za 33.000 Din. In-
formacije v Pratačovi ul.
št. 10/III. 32539-1

Glasbila
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tifo pa 3 Din. (20)

Kratek klavir
prodam za 1000 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
»Jutra«. 32534-1

Stanovanje odda
Vsaka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za tifo